Ն 2322 — 1885 ՄԱՅԻՍ 4 ՃՈՒՄԱՆ ԵՐԹԵՍԻ — ՏՕՓՈՒԶՋՈՒՆՃԸ ՍԵՆԷ

ԱՏՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Մէհիտսյէ 20 ղուրուշտան
ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ
Պիր սէնէլիք · · · · · · 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ · · · · · · 105 »
Իւչ այլըգ · · · · · · · 55 »
ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ
Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն
Պիր սէնէլիք · · · · · · 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ · · · · · · 125 »
40 ՓԱՐԱ

ԹԵՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԿԵԱՐ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՆԷՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթըրը իչիւն
1 վէ 2 նճի սահիֆէյէ · · · 5 ղրշ.
4իւնճիւ սահիֆէյէ · · · · · 3 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսուլը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.
2 վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ · · · 6 ղրշ.
4իւնճիւ սահիֆէյէ · · · · · 4 »
Մէվատը նաֆիայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։
ԿԻՒՆԻԻ ԿԷՉՄԻՇ Ն 5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Իտարէխանէսի, Հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 խանէտէ տիր։— Կազէթանըն ուսուլը իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Չիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը կիպի, քեաֆֆէի մէքեաթիպլէրին ատրէսի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթլէրինին էվվէլքի կիւնի Տէրսաատէթէ վիւրուտունէ ինթիզար օլունմագտա օլտուղը հալտէ, մէգքիւրըն ագշամը վիւրուտ իտէն Վարնա բօսթա վաբօրընտա միւշարիլէյհ հազրէթլէրի զուհուր իթմէյուպ, պիր րիվայէթէ կէօրէ, կէլէճէք բազար էրթէսի վէ տիկէր րիվայէթէ կէօրէ, կէլէճէք բէնճշէնպիհ կիւնիւ Տէրսաատէթէ վասըլ օլաճագ տըր։ Բաշաի միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին Պէրլինէ ազիմէթ էյլէտիկի չայի օլմուշ իսէ տէ, պու պապտա րէսմի մալիւմաթ եօգ տըր։

—

Սօն բօսթա իլէ ալընան Վիէննա կազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Ավսթրիա իմբէրաթօրը Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրինին չէհրը մէգքիւրտէ վագը էյսինէի Շարգիյէ Տարիւլ Ֆիւնունընա ախիրէն վուգու պուլան ազիմէթլէրինտէ, լիսանը Օսմանի մուալլիմը սանիսի Հարապետ Գույումճեան էֆէնտի՝ պաշընտա ֆէս պուլունտուղը հալտէ, իմբէրատօր հազրէթլէրինէ ատաբը Օսմանիյէ իւզրէ րէսմը սէլամ իֆա իթմիշ, վէ իմբէրաթօրը միւշարիլէյհ հազրէթլէրի Թարաֆընտան սուրէթը մախսուսէտէ նաիլը իլթիֆաթ օլմուշ տըր։

—

Պու կիւնքի Թ. Հ-քէէ-Նըտա աթիտէքի միւհիմ ֆըգրա օգունմուշ տըր.

«Հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ, Կիրիտ վիլայէթը ճէլիլէսի միւշավիրի սաապըգը Համիտ պէյ էֆէնտի իլէ պաշ միւտտաիի ումումի Կալինիօս, վէ մէքթուպճը Սթավրաքի էֆէնտիլէրին, վէ մէճլիսը իտարէի վիլայէթ խրիսթիյան ազալարընըն իսթիֆա էյլէտիկլէրի վէ իսլամ ազալարընըն տախի իսթիֆա իթմէք իւզրէ պուլընտուգլարը հիքեաթէն իշար օլընըյօր։»

—

Պուգրէշ Թարիգիյլէ չէհրիմիզէ աթիտէքի Թէլէկրաֆլար վիւրուտ իթմիշ տիր.

Լօնտրա 14 մայիս.—Մէճլիսը մէպուսանտա հարպիյէ նազըրը Մարգիս տը Հարթինկթօն՝ Խարթում սէֆէրինտէն քեամիլէն սարֆը նազար օլընտուղունը վէ Սուտանըն Թախլիյէ գըլընաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Գահիրէ 14 մայիս.—Գասսալա ասաքիրը մուհաֆըզասը՝ մարտ 13տէ հէնուզ տայանըգտա տուրմագտա իմիշ։

—

Բէթէրսպուրկտան պիր Ալման կազէթասընա եազըլտըղընա կէօրէ, Բուսիա խարիճիյէ նազըրը Մ. տը Կիէրս վէ մալիյէ նազըրը Մ. Պունճ՝ ալաֆրանկա մայիսին 5ինտէ պէրմիւթատ Ջարա քէնտի տաիրէլէրի հագգընտա արզը մալիւմաթ իթմէք իւզրէ Կաչինա սէրայընա ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

Մ. Պունճ՝ Բուսիա ահվալը մալիյէսինին բէք ֆէնա պիր հալտէ պուլընտուղունը, վէ պիր մուհարէպէ վուգուինտէ Բուսիանըն բարաճա բէք զիյատէ սըգընթըյա տիւչար օլաճաղընը պէյան իթտիքտէ, Ջար՝ պիրտէն պիրէ այաղա գալգարագ, չէօյլէ տէմիշ տիր.

«Բէք ալա, էկէր Բուսիանըն նամուսը իչիւն մուհարէպէ իթմէք լազըմ կէլիր իսէ, Բօմանօֆ խանէտանընըն 180 միլիոնտա պալիղ օլան սէրվէթը խուսուսիյէսինի մէմլէքէթիմին մասըֆընա նախ վագ իտէճէյիմ, վէ մէմուլ իտէրիմ քի, պանա իմթիսալ իտէնլէր տէ պուլունաճագ տըր։»

—

Հէր նէ գատար Բուսիա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա մուհարէպէնին վուգուընա հէման հիչ պիր իհթիմալ գալմամըշ կիպի իսէ տէ, Բօմ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Պէրլինտէ պիր գունտուրա ֆապրիգասընա բիյատէ ասքէրի իչիւն 130000 չիֆթ չիզմէ սըբարիշ իթմիշ տիր։

—

Ավսթրիա Թիճարէթ նէզարէթի սըր քեաթիպի Մ. Ցակէր՝ տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Ավսթրիա տէվլէթի պէյնինտէ Թիճարէթ ահտնամէսինին Թէճտիտի իչիւն տէվամ իթմէքտէ օլան միւզաքէրաթտա Ավսթրիա մուրախխասը Մ. Վէյնովա մուավէնէթ իթմէք իւզրէ տիւն Վիէննատան չէհրիմիզէ վիւրուտ իթմիշ տիր։

—

Մարսիլեատան եազըլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, հիւքիւմէթը Օսմանիյէ՝ Ֆրանսանըն Ֆօրժ է Շանթիէ Թէրսանէսինէ սէֆայիլ իչիւն 5 Թօրբիլ վաբօրը սըբարիշ իթմիշ օլուպ, պունլարըն պէհէրի 51 մէթրօ ուզունլուգտա վէ 3 պուչուգ մէթրօ էնլիտէ օլաճագ, վէ սաաթտա 20 միլ մէսաֆէ գաթ իտէճէք տիր։ Սէֆաինը մէզքիւրէնին Թօրբիլ՝ սուտան 2 պուչուգ սանթիմէթր աչըղա պաթաճաղը կիպի, մաքինասը տա չիֆթէ քիլինտրօլը օլարագ 558 պէկիր գուվվէթինտէ պուլունաճագ, վէ բէրվանէսինին գութրը պիր մէթրօ 670 միլիմէթրօ օլաճագ տըր։ Գաբաթանըն գուլէսինտէ Նօրտէնֆիլթ ուսուլինտէ իքի գըթա միթրալյէօզ Թօբը պուլունաճագ տըր։

—

Գարատաղըն օրտագլարը մագնուն օլան 20 գատար հայտուտ Թաշլըճա ճիվարընտա բօսթա գաբագ օլընա Թիւֆէնք աթարագ սավուշմուշ օլտուգլարընտան, Թաագիպլէրի իչիւն Թէտապիրը լազըմէ իթթիխազ գըլընտուղունը Պօսնանըն Վ-Բ-Ն կազէթասը եազըյօր։

—

ՄՈՒՀԱՔԷՄԷ

Նէյտէյիրմէնինտէ սաքին Արօն նամ եահուտինին՝ կէչէն Աւագ ուրբաթ կիւնիւ պաղչէսինտէ պիր խաչ եաբըպ պիր Թագըմ հագարէթտէ պուլունտուղը, վէ գօմչուլարը Թարաֆընտան կէօրիւլէրէք զապըթայա խապէր վէրիլմէսի իւզէրինէ մէրգում Թէվգիֆ վէ Իսկիտար միւթէսարրըֆլըղընա Թէսլիմ գըլընտուղը՝ օ վագթ եազըլմըշ իտի։

Մէրգում եահուտի՝ Նէյտէյիրմէնի վագըա մալիւմէսի սէպէպլէրինտէն պիրի օլան իչպու հարէքէթինտէն տօլայը կէչէն չարշէնպիհ վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի Իսկիտար ճէզա մահքէմէսինտէ մուհաքէմէ օլունմուշ տըր։

Չարշէնպիհ կիւնքի մուհաքէմէտէ շահիտլէրին իսթիմաընտան սօնրա, րէիսը մահքէմէ Խալիլ պէյ՝ մէրգում Արօնը իսթինթագ իթթիքտէ, Արօն՝ շահիտլէրին եալանճը օլտուգլարընը պէյան իթմիշ տիր։

Րէիս.— Ջէվճէն իլէ չօճուգլարըն աղաճ իւզէրինէ պիր գօրգուլուգ եարատըգլարընը վէ պու իշին մասխարալըգ օլտուղունը պէյան էյլէյօրլար։ Օ հալտէ գօմչուլար գօրգուլուգ տէտիկինիզ չէյի կէօրմիւշլէրտիր, նիչին անը պալթա իլէ քէսմէկէ Թէշէպպիւս իթթինիզ։ Էկէր էհէմմիյէթի եօգ իտի իսէ, օնա տօգունմայըպ գօրգուլուգ օլտուղունը իսպաթ իթմէլի իտինիզ։ Հէր քէս գօմչուլարընա վէ գանունա րիայէթ իթմէք չարթը իլէ խանէսինտէ իսթէտիկի կիպի հարէքէթէ հագը տըր։

Արօն.— Էֆէնտիմ, ագիպէթինի տիւշիւնմէքսիզին հարէքէթ իթթիմ։

Բէնճշէնպիհ կիւնիւ վուգու պուլան մուհաքէմէտէ, Աղնիւ վէ Ազանի նամլարընտա իքի Էրմէնի գըզը տախի պատէթթախլիֆ իսթիհսաթ օլունարագ, մէզպուրէլէր՝ ագրապալարընտան պիր զաթըն խանէսինտէ միւսաֆիր օլտուգլարը հալտէ, Արօնըն պաղչէսինտէքի աղաճա պիր խաչ չագըլտըղընը տուտագլարընը օյնատարագ, պազը չէյլէր սէօյլէտիկինի, վէ պատէհու ալէյհինէ խաչը քէլէպէթին իլէ սէօգիւշ չըգարտըղընը իֆատէ իթմիշլէրտիր։

Միւտտաիի ումումի մուավինի Ալեգօ էֆէնտի՝ իթհամնամէսինի պէյանէ աղազ իտէրէք, խըրիսթիյանլարըն հազրէթը իսա ալէյհիսսալամը Թէճլիլ իչիւն (Աւագ ուրբաթ) Արօնըն պաղչէսինտէքի չայըն օլմայան քիւչիւք պիր ավլուսընտա կէօյա գուշլարը իւրքիւթմէք իւզրէ պիր աղաճ իւզէրինէ չէլիփա (խաչ) եաբըպ, չիւքի օլունան հալ ու հարէքէթտէ պուլունմասը Թահգիր նիյէթինէ մէպնի, վէ պու տախի Գատը քէօյ արազէ տասընա սէպէպ օլտուղունտան, գանունը ճէզանըն 132ինճի մատտէսինէ Թաթպիգէն Արօնըն Թէէտիպինի Թալէպ էյլէմիշ տիր։

Հէյէթը մահքէմէ՝ պատէլ միւզաքէրէ, գարարընը կէլէճէք բազար էրթէսինէ Թալիգ իթմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 15 մայիս
Ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ Բուս վէ Աֆղան հուտուտունտա Բուսիանըն արզու էյլէտիկի Թատիլաթը գապուլ իթմէք մէյլինտէ պուլունտուղունտան, Թէէսսիւրաթ՝ խէրէ պիր սուրէթը սուլհճույանէ քէսպ իթմիշ տիր։

Լօնտրա 15 մայիս
Ինկիլթէրրա Պանգասը՝ ըսգօնթօսունը 100տէ 3տէն 2 պուչուգա Թէնզիլ իթմիշ տիր։

Պէթէրպուրկ 15 մայիս
Նէնի գաբինէթօ պէր վէճհը աթի Թէշքիլ օլունմուշ տըր։
Մ. Կարաչանին՝ րէիսը վիւքէլա վէ խարիճիյէ,
Մ. Մարինգօվիչ՝ տախիլիյէ,
Մ. Բէթրօվիչ՝ հարպիյէ։

Լօնտրա 15 մայիս
Տէյլի Նիւզին Թէէմինէն պէյանընա կէօրէ, Բուս վէ Աֆղան հուտուտունըն Թայինի հագգընտա Լօնտրատա գարարլաշտըրըլան իթթիֆագա տաիր Բուսիանըն վէրտիկի ճէվապ՝ խաթթը մուգարրէրի պիր սուրէթը ումումիյէտէ Թաստիգ իթմէքտէ, վէ Բուսիա եալընըզ իքինճի տէրէճէտէ օլան պիր իքի նօգթանըն Թատիլինի Թէքլիֆ էյլէմէքտէ տիր։

ՏԱՀԻԼԻՅԷ

Ջաթը հազրէթը Շէհրիյարի՝ Պաղտատ վալիսի Հիտայէթ բաշա հազրէթլէրինին վիլայէթը միւշարիլէյհատա քեաին չիֆթլիքեաթը Հիւմայունիյար հագգընտա սէպգաթ իտէն խըտէմաթընը Թագտիրէն, բաշայի միւշարիլէյհէ ճէպը Հիւմայունիյարընտան 5000 ղրուշ մաաշ Թախսիս պույուրմուշլար տըր։

—Ջապըթա ուսուլընըն սուրէթը միւքէմմէլէտէ իճրասը մաթլուպ օլուպ, օլ պապտա Տէրսաատէթտէ Թէտապիրը լազըմէ իթթիխազ պույուրուլտուղու կիպի, վիլայէթը Շահանէտէ տախի պու գէրրէ բօլիս Թէշքիլաթը մուգարրէր վէ միւսաատէ պույուրուլտուղընտան մէայի, պու պապտա պիր գըթա մաթպու մազպաթա լէֆֆ օլունարագ Ջապթիյէ նէզարէթինտէն վիլայաթ վալիլէրինէ Թահրիրաթ Թասթիր գըլընմըշ տըր։

—Պազը տէվաիրը րէսմիյէտէն պազը սըրա մէմուրիյէթինին զամմը մաաշ վուգու պուլտուղու, վէ օլ վէճհլէ զամմը մաաշ վուգու պուլմագտա իտի։ Պու քէրրէ խապէր ալտըղըմըզա կէօրէ, պատէմա մունճէ զամմը մաաշ օլունմամասը Տախիլիյէ նէզարէթինտէն իճապ իտէն տէվաիրէ իշար պույուրուլմուշ տըր։

—Սթօգօլմ Օսմանլը սէֆիրի Բրէնս Գարաճա բաշա հազրէթլէրինին մաաշընա չէհրի 20 լիրաի Օսմանի զամմ պույուրուլտուղը միւսմէ տիր։

—Բումանիա սէֆիրը ճէտիտի Մ. Կիգա՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ պիլազիմէ, Սատրազամ հազրէթլէրի վէ խարիճիյէ նէզարէթի պէօյիւք մէմուրլարը իլէ կէօրիւշմիւշ տիր։

—Սօֆիատան իշար օլընտուղունա կէօրէ, Պուլկարիսթան վէ Մաքէտօնիա հուտուտընտա ախիրէն պազը հայտուտ չէթէլէրի զուհուր իթմիշ, պիր միւֆրէզէ Պուլկար ժանտարմասը՝ Բիլօ գուրպինտէ տաղլարտա մէզգիւր չէթէլէրտէն պիրինէ Թէսատիւֆ իտէրէք, վուգու պուլան միւսատէմէտէ, հայտուտլարտան 4իւ ագթիլ վէ 1ի ճէրհ իթմիշ, վէ ժանտարմալարտան տա 2սի մէճրուհ օլմուշ տըր։

—Ջաթը հազրէթը Բատիշահի՝ սէրթապիպլէրի Մավրօեէնի բաշա հազրէթլէրինէ ալթուն գապզէլի պիր միւճէվհէր տապանճա իլէ պաշըշլա, զայէթ կիւզէլ պիր ագ սապուտ իհսան պույուրմուշլար տըր։

—Կէչէն սալը կէճէսի Յէնիգէօյտէ Ասմա-Գօյա-Ալթը նամ մահալտէ տէրունինէ սու ալարագ գարաեա օթուրան Բ-ք գումպանիասընըն Բէ-ք վաբօրը՝ գըրգ օլմուշ տըր։

Մէզքիւր վաբօրըն Թախլիսի իչիւն մահալլը գազայա կիթմիշ օլան Բուս գումպանիասընըն իքի վաբօրը՝ տէնիզին ճէրէյանընտան հիչ չէ կէօրէմէտիկլէրինտէն ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Բէ-ք վաբօրը՝ Ֆրանսանըն Հավր լիմանընտա 1.400.000 ֆրանգ մէսարիֆլէ պիր սէնէ զարֆընտա ինշա իտիլմիշ 3600 Թօնիլաթօ ճէսամէթինտէ գայէթ նէֆիս պիր վաբօր օլուպ, սիկուրթասը պուլընմագտա իմիշ։ Բիվայէթէ կէօրէ, տէրունինտէքի զախիրէ տախի սիկուրթայա վազ օլունմուշ իմիշ։

—Ջաթը հազրէթը Բատիշահի՝ սըր քեաթիպը խուսուսիլէրի Բէշիտ պէյ հազրէթլէրինէ իմթիյազ նիշանընըն ալթուն միտալիասընը իհսան պույուրմուշլար տըր։

—Պէյօղլու քիւպարլարընտան Մ. Է. Լ. այտա իլէ 3 սաաթ տա Թարաբիայա կիտէճէկինի պիլիտ... պաշընտա իչիւն բէքնա Գ. իլէ 50 լիրայա պահսա կիրիշմիշ, վէ ֆիլվագը 2 սաաթ 59 տագիգատա Թարաբիատա Բէթալա լօգանթասընտան իչէրի կիրմիշ, վէ արապա իլէ արգասընտան Թագիպ իտէն տօսթլարը տախի նէթիճէտէ լօգանթատա պիր զիյաֆէթէ օթուրմուշլար տըր։ Մ. Է. Լ. պահսըն պէտէլի օլան 50 լիրայը իթալիա խասթախանէսինէ հէտիյէ իթմիշ տիր։

—Ջապթիյէ նէզարէթի՝ պու կիւնլէրտէ խըրսըզլըգ վէ եանքէսիճի մագուլէսինտէն պիր չօգ էշխասը ուզագ մահալլէրէ Թարտ ու Թէպիտ էյլէմիշ տիր։

—Էվվէլքի կէճէ Ֆէնէրտէ Բէթրօ գարագօլընտա Բաթրիգխանէ գուլլուգիւնտէ ժանտարմա Գըլըճ-ֆէթթինտէ պիր Թագըմ սաբիգլէր՝ 4 քիշիյի սօյմուշլար, վէ պունլարըն իւզէրլէրինտէ սաաթ վէ նուգուտ վէ սաիրէտէն պուլտուգլարը չէյլէրին ճիւմլէսինի ալըպ սավուշմուշլար տըր։

—Պէրայի խուքեան տիւն Մըխալըճըգա 99 նումրօլու ֆէօսմէնէնէկլի իսլամ մուհաճիր իգամ գըլընմըշ տըր։

—Գօնեա չէհրինտէ Պանգը Օսմանի Թարաֆընտան պիր չիւպէ Թէէսիս իթթիսի լիզումի՝ պա մազպաթա Գօնեա էշրաֆը Թարաֆընտան մագամը վիլայէթէ իխթար, վէ պունուն՝ կէրէք հիւքիւմէթ վէ կէրէք էհալի վէ կէրէք մուամէլաթը Թիճարիյէ իչիւն բէք զիյատէ ֆայիտէպախշ օլաճաղը արզ ու իշար գըլընմաղլա, քէյֆիյէթ վիլայէթը միւշարէլէյհատան Տախիլիյէ նէզարէթինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Այտընտա պուլունան Թիրէյէ Թապի Քիլիսէ, Էյրի-Տէրէ վէ Նէնիշէհիր գարիյէլէրինտէ զուհուր իտէն պիր նէվի խասթալըղը Թահգիգ մէմուրէն իզամ գըլընան Թիրէ պէլէտիյէ Թապիպինին իճրա էյլէտիկի մուայէնէյէ կէօրէ, մէզքիւր խասթալըգ՝ գարա հումմա օլուպ, պունտա տիւշար օլանլարըն 32սի էյիլէշմիշ, տիկէրլէրի վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

—Թ. Հ-քէէ-Ն՝ Պէյօղլունտա Աքյարաչատա քեաին Ալէքսանտրա սէֆարէթխանէսի աշճըսընըն՝ հավա իլէ տօլար սէսսիզ պիր Թիւֆէնք իլէ հէր կիւն պիր իքի քէօթի քէօբէք վուրուպ չէօբ արապասընա աթմագտա օլտուղունը գայտ իլէ, պու հարէքէթին մուվաֆըգը ինսաֆ օլմատըղընը պէյան իտէյօր, կազէթաի մէզքիւրէնին գավլինէ, Այազ բաշա էհալիսի՝ սէֆիր հազրէթլէրինէ պիր արզուհալ Թագտիմ իտէրէք, աշճընըն պու հարէքէթինտէն չէքայէթ իթմիշլէր իսէ տէ, պիր սէմէրէ հասըլ օլմամըշ տըր։

—Թիւթիւն ռէժի մուէսսիսլէրինտէն Ալէքսանտրլը Մ. Գրէյլօրօտէրին մախտումը իլէ Գրէտիթ Լիօննէ պանգասը միւտիրի Աւստրիալը Մ. Ջիֆֆէր տիւնքի Վարնա բօսթասը իլէ Տէրսաատէթէ վիւրուտ իթմիշ, պունլարըն պուրայա միւվասէլէթի՝ Բէժի միւտիրի Մ. Լանկըն իսթիֆասընտան տօլայը իտարէի մէզքիւրէտէ իճրա օլունաճագ Թէպտիլ ու Թէֆթիշաթտան նէշէթ իթմիշ տիր։

—Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէնին պայթար գըսմը շակիրտանը՝ կէչէն սալը կիւնի խաս ախըրլա պիլագիմէ, պայթար մուալլիմի Տանիշ պէյ իլէ Մ. տը Ջիւթթէրին հուզուրընտա պազը Թէճրիպէլէր իճրա իթմիշլէր տիր։

Մուալլիմը Մ. Ջիւթթէր՝ իլմը պայթարիտէ մուալլիմլէր եէթիշթիրմէք իւզրէ Պէլճիգատան ճէլպ օլունմուշ տըր։

Շակիրտանըն մուալլիմլէրինէ էրթէսի կիւնի տախի Թահգիգաթ տէրսի չիֆթլիքը Հիւմայունտա կիթմիշլէր տիր։

—Իսթիթքիւքինէ կէօրէ, Շէհր էմինի Մազհար բաշա հազրէթլէրի՝ էթ ֆիյաթըն բէք իւքսէք օլմասընը նազարը տիգգաթա ալարագ, իչպու պահալըղը իճապ իթթիրէն ասպապը Թագգիգա Թէշէպպիւս օլունմասընը լազըմ կէլէնլէրէ էմր էյլէմիշլէր։

—Կէչէն ճումա էրթէսի կէճէսի Կիրիտ ճէզիրէսինտէ Գանտիատա պիր հարէքէթը արզ վուգու պուլմուշ տըր։

—Ինկիլթէրրանըն Տէրսաատէթ սէֆիրը մուվագգաթը Մ. Ուիլեամ Ուայթ՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ պիլազիմէ, խարիճիյէ նազըրը Ասըմ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգը ճէտիտ Վէհապետեան Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին պու կիւն Եըլտըզ սէրայը Հիւմայունընա պիլազիմէ հուզուրը հազրէթը Շէհրիյարիյէ գապուլ օլունաճաղը մուգարրէր պուլունմուշ իսէ տէ, բասիմէթի մէզքիւրէ պու քէրրէ տախի Թէխիր օլունուպ, րիվայէթէ կէօրէ իչպու րէսմը գապուլ բազար էրթէսի կիւնի վուգու պուլաճագ տըր։

—

Տիւն պիւտճէ գօմիսիօնը ազալարընտան Նուրեան Յովհաննէս էֆ. հազրէթլէրի իլէ Նորատունկեան Գաբրիէլ, Թօրոսեան Յովհաննէս, Գաբրիէլեան Գաբրիէլ, Փափազեան Ստեփան վէ Զօպանեան Մինասեան էֆէնտիլէր՝ Բաթրիգ Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը Թահթընտա պիլիճթիմա, Բաթրիգխանէնին ահվալը մալիյէսի հագգընտա պիր միւտտէթ ճէրէյան միւզաքէրաթ իթմիշլէր տիր։

—

Իչիլթիլկիմիզէ կէօրէ, Միսագեալ Ընկերութիւնն Անատոլուտա վագը մէքթէպլէր միւտիրի Սարըեան Մկրտիչ էֆէնտի՝ քէնտի ալթը սէնէլիք խըտմէթինին քեաֆի ատտ իտէրէք, իսթիֆա իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, իսթիֆասը մէզքիւրըն գապուլ մուհալ օլտուղընա տաիր Տնօրէն ժողով Թարաֆընտան վագը օլան պէյանաթը մուսիրրանէ իւզէրինէ էֆէնտիի մուշարիլէյհ՝ մուգավէլէնամէսինին պիր աղ վագթ իչիւն տահա Թէճտիտ իտիլմէսինէ մուվաֆագաթ իթմիշ տիր։

—

Մէսմուաթա կէօրէ, Էչմիածին կաթողիկոսըն ինթիխապընտա Զինճի գանտիտա ինթիխապ օլունան Ամէն. Տ. Մակար Սրբազան մէզքիւր գանտիտալըգտան իսթիֆա իթմիշ տիր։

—

Եարընքի բազար կիւնի Ազահունի Գէր. Տ. Եղիշէ Եպիսկոպոս՝ Եյուպտա Ս. Եղիա քիլիսէսինտէ Գուտտասը Շէրիֆ Թագտիս իտէճէք տիր։

—

Պանտըրմա վէ Պալըքէսէր Առաջնորդ. Տեղապահ՝ Կէօմիւշճեան Գէր. Տ. Մովսէս Ծ. Վարդապետ՝ Թահգիգաթ ու Թէֆթիշաթը վագըասընըն բաբօրթօսընը պիրլիկտէ Բաթրիգը ճէտիտ Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինէ Թագտիմ իթմէք իւզրէ պու սապահ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

—

Մանչեսթըր Հավիւր սաբըգ Փիրղալըճեան Գէր. Տ. Ղեւոնդ Վարդապետ՝ չարշէնպիհ կիւնքի Մըսըր բօսթա վաբօրըյլա Տէրսաատէթտէն Իզմիրէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Կազէթա սաթըճըլարընտան օլուպ պունտան 2 սէնէ գատար ագտէմ մէմլէքէթինէ կիթմիշ օլան իքի կէօզտէն ալիլ Սարգիս Ագրար՝ պու տէֆա եինէ Տէրսաատէթէ ավտէթ իտուպ, ֆագր ու զարուրէթինէ վէ կէօզ նուրընտան միւպտէհրէ օլմասընա րաղմէն մէզէլլէթը Թէսէօիւլէ հիչ պիր վագթ իրթիքեապ իթմէյէրէք պէր վէճհը սաապըգ քէնտի ալընըն Թէրիյէ մախիշէթինի Թէտարիւք իթմէք ֆագիլէթը բումէթանէսինէ մէյլի, կազէթա սաթըճըլըղընա պաշլամըշ օլտուղընտան, կազէթա օգույանլարըն՝ կազէթալարընը մէրգում ալիլը ֆագիլտէն միւպայէա իլէ ֆազիլէթ ու համիյէթի Թէշվիգ իթմէլէրինի խասսէթէննասիհաթ ու Թավսիյէ իտէրիզ։

—

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Թաղ. խորհրդոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ Սամաթիոյ

Թաղիս Ս. Եկեղեցւոյ շինութեան նկատմամբ՝ ազգային լրագիրներէն ոմանք այս օրերս այլ ընդ այլոյ հրատարակութիւններ և զանազան դիտողութիւններ ըրած ըլլալով՝ Թաղ. խորհուրդս պարտ կը համարի այսու պաշտօնական յայտարարութեամբ խնդրել նոյն թերթերու Մեծ. խմբագրապետներէն որ բարեհաճին զգուշանալ գտնուիլ սկսուած շինութեան մասին կանխահաս և սխալ լուրեր հրատարակելէ, որ կրնան մտքեր գրգռել և արժանապատուութիւն վիրաւորել։

Թաղ. խորհուրդս այս առթիւ կը փութայ յայտ առնել նաև թէ ի մօտոյ շինութեան վերաբերեալ ծանօթութիւններ պիտի տայ ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան։

2 մայիս 1885 (Կնք+)
'ի Թաղ. խորհրդարան
Ս. Գէորգ Եկեղեցւոյ
Սամաթիոյ

—

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ

Եղիա Տէմիրճիպաշեան էֆէնտինին պալատէքի սէրլէվհալը րիսալէի մէվգուֆէսինին մայիս նիւսխասը նէշր օլունմուշ տըր։

ԻՍԹԻԳՊԱԼԸ ԷՎՐՕՊԱ

Մէսէլէի հազրէթէ տօղրուտան տօղրու ալէագատար պուլունան Ինկիլթէրրա վէ Րուսիա տէվլէթլէրի ֆօնտօյարընը, հէման մէսէլէնին զուհուրընտէն էվվէլքի մէվգըյլարընը Թէքրարէն էլտէ իթմիշ օլտըգլարընա պագըլըր իսէ, պիւթիւն տիւնեայը պիր արա Թա Թէմէյինտէն սարսըճ օլան բօլիթիգա գէյզէլէսինին, ատէթա պիր բույա ատտ օլունմասը լազըմ կէլէճէք իտի:

Հէնուզ սուլհըն գաթիէն իպգա օլունմասընա, վէ իպգա օլունաճագ սուլհըն ազ չօգ տէվամիւք հալինէ իթիմատ իտիլմէսինէ Թէրէտտիւտ իտիլէճէք մահէլլ եօգ տըր տիմէք, իշին բէք իլէրուսինէ կիթմէք տիմէք տիր:

Ֆագաթ ֆուրթունանըն նակէհան Թէսքինինէ սէպէպ օլան հալլէր պիր էյիճէ կէօզտէն կէչիրիլտիլինտէ, իլէրուսի իչին խայըրլը ալէամէթլէր կէօրիւնտիւյի տէ անլաշըլապիլիր:

Պէօյլէ պիր մուհարէպէյէ հազըրլանմագ իչիւն հիչ պիր Թէտարիքեաթտա գուսուր իթմէյէն, վէ 11 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը Թախսիսաթընը ճէպինէ գօյուպ հազըր իտէն Մ. Կլատսթօն գապինէթօսը, սուլհըն պագասը իչիւն էն սօն Թէճրիւպէյի տէ իճրասըզ պրագմայաճագը վատինտէ սաւրգ տուրարագ, Րուսիա տէվլէթինէ սօն պիր Թէքլիֆնամէ Թագտիմ իթտի:

Սուլհ եախօտ հարպ, հէման պու սօն Թէքլիֆին գապուլիւնտէն եախօտ րէտտինտէն ասըլը պուլունմագտա իտի:

Ինկիլիզ վիւքէլասընըն Թէքլիֆլէրինին խիւլասասը տախի չունլարտան իպարէթ չէյլէր տիր:

1. Բէնճտէհ վագասընըն, իքի Թարաֆ Նամուսընա տախի խալէլ կէթիրմէյէճէք սուրէթտէ հալլի, տօստ պիր հիւքիւմտարըն հիւքմինէ հէվալէ օլընաճագ իտի:

2. Միւնազա Թահթընտա պուլունան խաթթը հուտուտ գաթիէն հալլ օլունմա տէկին Բէնճտէհ նէ րուսիա ասաքիրի պուլունաճագ իտի, վէ նէ տէ Աֆղան ասաքիրի:

3. Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Րուսիալըլարըն իլէրուլէմիշ օլտըգլարը Բէնճտէհ ճիհէթի քէնտի հուտուտըրը տախիլինտէ գալմասընը եասաէն գապուլ իտուպ, ֆագաթ Հէրաթա տահա զիյատէ եագըն վէ տահա զիյատէ Թէհտիտավէր պիր հալտէ պուլունան Զուլֆիքեար ճիհէթինտէն կէրի չէքիլմէլէրինի վէ օրալարընը Աֆղանիսթան հուտուտը տախիլինտէ պրագմալարընը Թալէպ էյլէմէքտէ իտի:

Մէզքիւր Թէքլիֆնամէ Բէթէրսպուրկա վասըլ օլտըգընտա տէրհալ վիւքէլա մէճլիսի գուրուլուպ, Ինկիլթէրրանըն Թէքլիֆլէրի Թահթը Թէզէքքիւրէ ալընտը:

Նասըլ քի տէտիք, հէր չէյ պու Թէզէքքիւրին նէթիճէսինտէն ասըլը գալմըշ իտի. միւճատէլէ էրլիճէ չէտին օլտը:

Ֆըրգայի ասքէրիյէ, եախօտ հարպ իսթէյէն Թարաֆ էվվէլ էմրտէ չօգ գուվվէթլի գօրտու, վէ խարիճիյէ Նազըրը Մ. Կիէրսին մէյեուս օլմասընա չօգ պիր չէյ գալմատը իտ տէ, Իմբէրաթօր հազրէթլէրինին ճահտ ու իգտամը տախի քէնտինին վէ քէնտի հէմֆիքեարլարընըն մուավէնէթինէ եէթիշէրէք, ֆըրգայի ասքէրիյէ մաղլուպ օլտը:

Ինկիլիզ վիւքէլասընըն Թէքլիֆլէրի գապուլ օլընտըղը խապէրի Լօնտրայա վասըլ օլուր օլմազ, տիւվէլը էճնէպիյէ սէֆիրլէրի տէրհալ քէնտի հիւքիւմէթլէրինէ Թէլէկրաֆլար քէշիտէ իտէրէք, գարա մուհարէպէ պուլութլարընըն մահվ օլմուշ օլտըգլարընը Թէպշիր իթտիլէր. վէ իշթէ պունտան տախի աշիքեար անլաշըլապիլիր քի, սուլհ եախօտ հարպ գարարը Լօնտրատա՞ն մը պէքլէնմէքտէ իտի, եօգսա Բէթէրսպուրկտա՞ն մը:

Պու հալտէ, քէնտի էֆքեարը մախսուսէլէրինէ բէք տէ մուվաֆըգ կէօրիւնմէյէն պէօյլէ պիր նէթիճէյի Ինկիլթէրրայա պիր քիւչիւքլիւք ատտ իտէնլէրին նէ՛ տէրէճէյէտէ հագգըր օլապիլէճէքլէրինէ հիւքմ իթմէք տէ գօր պիր չէյ տէյիլ տիր:

Վագըա սահիհ տիր քի, հաթթա պիր Թավուգ գանընա պիլէ տէյմէյէն Բէնճտէհ խարապէլէրի իւզէրինէ հուսուլէ կէլէն միւշքիլի ասքէրիյէ, Ինկիլթէրրանըն եէրինտէ պաշգա պիր պէօյլէ տէվլէթ իլէ Րուսիա պէյնինտէ զուհուրա կէլմիշ օլսա իտի, եիւզ պինլէրճէ կէնճ իտլէրին Թէլէֆինի մէնն իթմէք միւշքիլ օլաճագ իտի:

Ֆագաթ էյան Ինկիլթէրրանըն նէ օլտուղընը էօյրէնմէմիշ օլանլար իչիւն, պու խուսուստա իպրագ օլընան մանէվի պէօյիւքլիւքին գըյմէթի Թագտիր օլունամամըշ տըր:

Ինկիլթէրրա տէվլէթի, սուլհուն պագասը գապիլ օլտըղըճա սուլհուն պագասընը արզու իյլէմէքտէ իսէ, Ինկիլիզ միլլէթինին մուհարէպէտէն գօրգտըղը իչիւն տէյիլ, իլլա մուհարէպէտէն նէֆրէթ կէթիրտիյի իչիւն տիր. Րուսիա հարպ ֆըրգասը տախի Ինկիլիզ միլլէթինին պու մէյլիյաթընտան իսթիֆատէ իտէրէք պու տէֆա պիրազ չօգ իլէրիլէմէ կիթմիշ իսէ տէ, Րուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի իլէ քէնտի սուլհբէրվէր խարիճիյէ Նազըրը Մ. Կիէրս ճէնապլէրինէ ինսանիյէթ վէ մէտէնիյէթ Նամընա Թէշէքքիւրլէր օլունմալը տըր քի, օֆիսէ վէ էօֆիսի ժէնէրալլարըն խըրսընը Թէսքին իյլէմէք իչիւն հիչ պիր ճահտ ու իգտամաթը տիրիղ իթմէտիլէր:

Հէր ալէամէթ էօյլէ կէօսթէրմէքտէ իտի քի, հէր նէ գատար տիկէր պէօյիւք տէվլէթլէր, մուհարէպէնին եալընըզ Րուսիա իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ մահտուտ գըլընմասընը արզու իյլէմէքտէ իտիլէր իսէ տէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին պաշգա պիր չարէսի գալմայըպ մուհարէպէյի գապուլ իյլէտիյինտէ, աֆէթ էթրաֆա սիրայէթ իտէճէք, վէ մուհարէպէ պէ պիր ումումիյէք հալի քէսպ իյլէյէճէք իտի:

Սուլհուն պագա սագլանըլմասը իչիւն հէր իքի Թարաֆտան տախի իպրագ օլընան ղայրէթին պէօյլէ պիր սէպէպի տէ պուլունմուշ օլմալը:

Էվրօպանըն իսթիգպալի իւզէրինէ պու չէյին պէօյլէ պիր Թէէսիրի օլաճագ տըր:

Պիր Թարաֆըն միւթթէֆիգլէրի չարէսիզ տիկէր Թարաֆըն տախի միւթթէֆիգլէր պէյտա իտէճէք տիր:

Զիւնքի հէր պիր միւթթէֆիգին պիր Թապիի խասմի պուլունտըղընտան, քէնտիսի հէր հանկը Թարաֆը իլթիզամ իտէր իսէ, խասմընըն տախի տիկէր Թարաֆը իլթիզամ իտէճէյի, պիր մէճպուրիյէթի գաթիյէ տիր:

Իսթէնսէ տէ իսթէնմէսէ տէ պաշգա տիւրլիւ օլամազ:

Հալը հազըր իչիւն իչին հալի հէր նէ իտի իսէ, հալը իսթիգպալ իչիւն տախի Թըպգըլըը տըր. պու կիւնտէն իթիպարէն պիւթիւն պէօյիւք տէվլէթլէր, իքի աշիքեար ֆըրգալարա Թագսիմ իյլէմէքտէն, վէ պիր ֆըրգանըն պաշընտա Ինկիլթէրրա տէվլէթի, տիկէր Թարաֆըն պաշընտա տախի Րուսիա տէվլէթինի կէօրմէնին մուհաքքագ կիպի պիր չէյ եօգ տըր:

Էկէր իշլէր չիմտիյէ տէկին պու նոգթատա մէրքէզլէնմէմիշ, վէ պիւթիւն Էվրօպա աշիքեար սուրէթտէ իքիյէ Թագսիմ օլունմուշ պիրէր մէֆրէթ օրտու հալի քէսպ իյլէմիշլէր իտի իսէ, պունուն սէպէպի չու իտի քի, Ինկիլթէրրա տէվլէթի աչըգտա տուրարագ, պիր եա տիկէր Թարաֆըն գուվվէթինի տախիլ օլմագլըղը րէտտ իթմէքտէ, վէ պու հալտէ իքի Թարաֆ տախի Թէրէտտիւտտէ պուլունմագտա իտիլէր:

Ֆագաթ չիմտի իշլէրին հալի պիւսպիւթիւն Թէպտիլ օլմըշ տըր:

Արթըգ Ինկիլթէրրա տէվլէթի Եալընըզլըգ (իզօլէ) հալտէ գալամազ:

Պու բօլիթիգանըն էօմրիւ, քէնտի տէվրինի Թէքմիլ իթմիշ տիր:

Չօգտան պէրու պէքլէնիլէն սաաթ կէլիպ վուրտու:

Արթըգ Ինկիլթէրրա տէվլէթի իլէ Րուսիա տէվլէթի, եանի պու իքի պէօյիւք վէ Թապիի խասըմլար, սիլահպէտէսթ օլարագ եիւզ եիւզէ կէլտիլէր. վէ հէր նէ գատար պու տէֆա գարպըն էօնիւ ալընմըշ իսէ տէ, իքիսինին տախի գըլըճլարընը գընլարընա գօյմասը բէք միւշքիլ պիր չէյ օլուպ, եէնի պիր տէվր զուհուրընա տէկին, եա անլէրին գուվվէթինի Թէճրիւպէ իլէ իլէ տէ, եա եօգսա հէր կիւն վէ հէր սաաթ պիրիպիրլէրինի գըլըճ գօրգուսու Թահթընտա Թութմաճա մէճպուր օլուրլար:

Մէմալիքի գավիմիզ օ տուր քի, իքի ֆէնալըգըն խաֆիֆի օլարագ, իշ, եալընըզ գօրգու տայիրէսինտէ մահտուտ գալաճագ տըր:

Ֆագաթ պէօյլէ օլտուղունտա տախի, եանի իքի Թարաֆ գըլըճլարընտան հանկըսընըն ուճուն օլտուղը սընանմայըպ տա, եալընըզ գըլըճ գօրգուսու մէյտանտա պուլունտուղը հալտէ տախի, պիր իքի սինէ սիւրէճէք պիր ֆիլի մուհարէպէ եէրինէ, տէվամլը պիր մուհարէպէ հալի մէյտանա կէլմիշ օլաճագ տըր քի, պունուն մէնֆի չարէսիզ կէօրիւնմէյէճէք:

Վագըա տէյէնլէր վար տըր քի, չարէսիզ կէօրիւնէն պու հալին, Նիհայէթ Ինկիլթէրրա վէ Րուսիա տէվլէթլէրի, քէնտի պէյնլէրինտէ պիր իթթիֆագը գաթի հուսուլէ կէթիրիպ, կիւզէլ վէ աշիքեար խուսուսէթէ պու սուրէթլէ պիր նէթիճէ վէրմէյէ մէճպուր օլաճագլար տըր:

Ալէմի բօլիթիգատա պիւսպիւթիւն իհթիմալին խարիճինտէ ատտ օլունաճագ պիր չէյ պուլունամազ իսէ տէ, արթըգ էօյլէ պիր իհթիմալ, իհթիմալլէրին էն կէրիսինտէ պուլունաճագ պիլէ ապէս պիր չէյ տիր:

Շիմտի Րուսիա իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ գաթիէն սուլհ իպգա օլունտուղընտա, էկէր պու սուլհ պիր նէվի միւթարէքէ օլմաճագ իսէ պիլէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի հէր կիւն Աֆղանիսթան ճիհէթինտէն պիր պօրա գօպաճագը գօրգուսու իլէ, կէրէք Հինտիսթանտա վէ կէրէք Ինկիլթէրրատա մէվճուտ պուլունան գուվվէթի ասքէրիյէսինի կէրէյի կիպի արթըրըպ քէնտիսի տախի տիկէր միւսէլլահ պէօյիւք տէվլէթլէր ճէմիյէթինէ տախիլ օլաճագը կիպի, քէնտի էլտէ հալինի Թէրք իտիպ, Էվրօպա բօլիթիգալարընա միւմքին մէրթէպէ եագընտան վէ միւմքին մէրթէպէ գուվվէթլի սուրէթտէ միւտախէլէ իյլէմէյէ տախի մէճպուր պուլունմագտա տըր:

Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Րուսիայա գարշը նէֆսի Էվրօպատա միւթթէֆիգլէր պուլմաճա մէճպուր տըր. Ֆագաթ տէյիլ քի գուվվէթի մատտի ճիհէթինտէ, իլլա գուվվէթի մանէվի ճիհէթինտէ:

Զիւնքի սօն վուգուաթլար իսպաթ իթտիլէր քի, Րուսիա տէվլէթինէ մանէվի սուրէթտէ մուավէնէթ իտէճէք միւթթէֆիգլէր էքսիք օլմատըղը հալտէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի պու պապտէ պիւսպիւթիւն եալընըզ գալմըշ իտի:

Ֆիլի իթթիֆագա կէլինճէ, հէր հանկը տէվլէթ Րուսիա տէվլէթի Թարաֆընտա պուլունուր իսէ, Թապիաթը իլէ օնա խասըմ պիր տէվլէթ տէ պուլունաճագ տըր քի Ինկիլթէրրա Թարաֆընտա օլուր:

Պիր քէրրէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի տախի քէսէսինին աղզընը պիրազ տահա կէնիշճէ աչըպ մէվճուտ օրտուսընըն մըգտարընը արթըրտըղընտա, վէ Էվրօպա բօլիթիգալարընա տահա զիյատէ եագընտան միւտախէլէ իյլէտիյինտէ, քի արթըգ պունտան սօնրա պու Թարիքէ սիւլիւք իթմէյէ մէճպուր կէօրիւնմէքտէ տիր, օլ վագըթ, խալլի միւտաթէթտէն պէրու պիրազ չիրագէսինտէն չըգմըշ օլան միւվազէնէի գուվվէի Էվրօպա, քէնտիսինի էբէյիճէ պուլարագ, պիր Թարաֆ տիկէրի իւզէրինէ օլ գատար գուվվէթլի պասամայաճագ տըր:

Իշինճիւ Նաբօլէօնուն իմբէրաթօրլուգ Թախթընտան տիւշտիւյի կիւնտէն պէրու, գուվվէթլի միւվազէնէ վէզնինին Րուսիա, Ալէմանիա, վէ Աւսթրիա ճիհէթի ազըր պասմայա պաշլամըշ օլտըղը հէր քէսին պիլտիյի պիր չէյ տիր:

Զաթէն էսասը բէք մէթին պիր չէյ օլմայըպ, ֆագաթ վուգուաթ զօրու իլէ պէքլէնմիշ օլան Աւսթրօ-Ալման վէ Րուսիա իթթիֆագը էկէր Թէպտիլի հալ իլէ մէյիլ պագը գալաճագ իսէ, պունլարըն միւլեօնլար իլէ սինէկլիլէրի Ֆրանսանըն վէ Իթալիանըն իւզէրինէ էքլէյիճէ ազըր պասաճագ օլտըղընտան, Ինկիլթէրրա տէվլէթի տախի արգասընտա գուվվէթլի վէ մէյլտօւտ պիր օրտու զօրու իլէ բէքգապէթը բօլիթիգիյէ մէյտանընա էնտախտէ, կէրէք Ֆրանսա վէ կէրէք Իթալիա տէվլէթլէրի, մէմնունէն քէնտիլէրինի Ինկիլիզ Թարաֆընա աթմաճագլար տըր:

Օլ վագըթ միւվազէնէյի գուվվէ եէնի քէնտի չիրագէսինի պուլտըղը պաշգա, Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա, վէ Իթալիա իթթիֆագը, տահա զիյատէ Թապիի եասալար իւզէրինէ իպնա օլունմուշ պուլունաճագընտան, սուլհ ու սալահ տախի տահա զիյատէ Թամինլի պուլունաճագ, վէ Աֆղանիսթան ճիհէթինտէքի Թէհլիքէ տախի օ նիսպէթտէ ինտիրագ պուլունաճագ տըր:

Չին, Աֆղան, Իրան վէ սայիրէնին Ինկիլթէրրա իլէ պիրլիքթէ իթթիֆագ վէ անլըն գուվվէթլի ասքէրիյէ վէ գուվվէթլի մալիյէսի սայէսինտէ Րուսիանըն Ասիա գօլու էօնիւնտէ պիր գօրտօն Թէշքիլ իթմէյ օ ճիհէթի տէ էմնիյէթ Թահթընա ալաճագլարը տախի պաշգա:

Ֆագաթ Նասըլ քի տէտիք, պունլարըն քիաֆֆէսի տախի, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին տիկէր տէվլէթլէր կիպի մէվճուտ գուվվէթլի ասքէրիյէսինի կէրէյի կիպի արթըրմասընա վէ Եալընըզլըգ հալինի Թէրք իտիպ, էլլէրի իլէ ալագալարը իլէ Էվրօպա բօլիթիգասընա միւտախէլէ իլէմէսինէ միւթէվագգըֆ պիր մատտէ օլուպ, Ինկիլթէրրանըն արթըգ պու ճիհէթլէրտէ Թէրէտտիւտ կէօսթէրմէսինէ տէ մահալլ գալմայօր:

Պիր քէրրէ իշլէր օ սըրալարա կէլտիքտէն սօնրա, իսթիգպալէթլէրինի ղայրէթ իթմիշ օլան չօգ բօլիթիգա Թարիգլէրի վար տըր քի, բէյտէրէյ Թէքրարէն քէնտի տօղրուլուգլարընը էլտէ իտէճէքլէր տիր, վէ Բիսմարք, Բաքլազերթօնլար, վէ Պիգընսֆիլտլէր մէքթէպլէրի գափուլարը Թէքրարէն քիւշատ օլունաճագ տըր քի, պունլարըն սէտտ օլունմասընտան սօնրա միւթէգաւրրուր օլանլար եալընըզ Ինկիլիզլէր օլմայօրլար:

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ

ԱՆԿԼՕ-ՐՈՒՍ ՄԻՒՇՔԻԼԻ

Թէլէկրաֆլարտան մալիւմ օլտըղը վէճհիլէ Աֆղան հուտուտընըն Թայինինէ տաիր միւզաքէրաթա Լօնտրատա ալաքըր. Մալիւմ Ցինճի կէչէն ճումա կիւնիւ պաշլանմըշ օլուպ, պու պապտէ սօն բօսթա կազէթալարընտա կէօրիւլէն պագը Թաֆսիլաթա կէօրէ, Ինկիլթէրրա խարիճիյէ Նէզարէթինտէ պու մատտէնին տօյայը վուգու պուլան իւք իճթիմատէ Ինկիլթէրրա խարիճիյէ Նազըրը Լօրտ Կրանվիլ իլէ Րու-

(70)

ԴԻՁԸԼ ՍԻՀՐՊԱԶ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

Էրթէսի կիւնիւ, մուգարրէր օլան վագթտան չօգ էվվէլ Լագթանօ մահալլը մաւհուտ կիտտի, Մարքիյէ պէքլէտի. Մարքի տախի վագթընտա կէլիպ, իքիսի պէրապէր քէօշքէ տօղրու միւթէվէճճիհ օլտուլար:

Զիքր օլունան քէօշք՝ հէման եիւզ սէնէլիք պիր էպնիյէ օլուպ, խարիճէն, քեաշիլէն խարապէ եիւզ Թութմուշ իտի. էթրաֆընտա պուլունան ճէսիմ աղաճլարտան, քէօք տախմա բութաւլթ իչինտէ օլուպ, եապմուրտան վէ րիւզկեարտան տիվարլարըն սըվալարը տէօքիւլմիւշ վէ եօսուն վէ էմսալի նէպաթաթ չաթլագլարը իւզէրինի գաբլամըշ օլտուղը միսլիւ, տիվարլարըն Թաշլարընըն արասընտան տախի պիր Թագըմ եապանի օթլար վէ ֆիտանլար պիթմիշ իտի. բէնճէրէլէրին տըշ գանատլարընըն տիւշմէսիյէ սուրտուգլարընա Թէաճճիւպ օլունըր իտի իսէ տէ, իչէրտէն գաֆէսլէր մէզքիւր գանատլարը Թութուլմուշ իտի: Իւչ այագտան իպարէթ պիր նէրտիւպանտան հէօզը պօզաթա, չաթլագ բաթլագ պիր Թահթա գաբուսա մուվասալաթ իտիլիր իտի. քէօշքիւն՝ քէօյ ճիհէթինէ տէքէր պիր գաբուսը տահա վար իտի:

Լագթանօ՝ ճէպինտէն պիր անախթար չըգարըպ գաբուսը աչտը, վէ Սէն-Մէգզանըն իչէրի կիրմէսի իչիւն պիր եանա չէքիլտի. զէմին գաթընտա վասաթ միւսաթթէ իքի տաիրէ վարտը իտի. Լագթանօ պու տաիրէլէրին պիրինի եէմէգ օտասը վէ տիկէրինի տախի օթուրաճագ օտա իթթիխազ իթմիշ իտի. տիվարլար պիրազ սօլմուշ գումաշլար իլէ մուհաթ օլուպ, ֆօնագտան նագլ օլունմըշ պագը տիկէր էշեայէ մուֆռաշ իտի:

—Տիւն ագշամքի սէօյլէտիյին պու կիւնքի կէօրտիւյիւմիւզ Թէվաֆուգ իթմէտի, Լա՛գթանօ. պէն պիր խարապ գուլիպէ կէօրէճէյիմ տէյու տուրուրքէն, քիւչիւք պիր սարայ կէօրիյօրըմ:

—Էյլէնի՞յօրսընըզ, Մարքի:

—Ա՛ուլա. մալիք օլտուղըն վարիյէթէ նիսպէթլէ, չու կէօրտիւյիւմ մահալ բէք կիւզէլ վէ լաթիֆ սուրէթտէ Թէֆրիշ վէ Թէզյին իտիլմիշ օլտուղընտա շիւպհէ եօգ: Պու քէօշքէ իւգամէթ օլաճագ. պինաէն ալէյհ պէնիմ էմրիմէ հազըր Թութմանը րէճա իտէրիմ:

—Հէր նէ վագըթ տիլէր իսէնիզ, քէօշք հազըր տըր:

—Պու խըզմէթի սէնտէն իսթէրիմ. վէ իճրասը հալինտէ Թէշէքքիւր իտէրիմ: Պու քէօշքիւն պիր տիկէր անախթարը տահա վա՞ր մը տըր:

—Խայըր:

—Սահի՞հ մի:

—Եալան սէօյլէմէկէ ճէսարէթ իտէմէմ:

—Տօղրու տըր. սէնին անախթարըն տախի պու անախթարտան պաշգա եօգ տըր. պունու պանա Թէսլիմ էթ:

—Պույուրըն:

—Իշիմ պիթթիքտէն սօնրա եինէ անախթարը սանա իատէ իտէրիմ— տէտիքտէն սօնրա, Մարքի էվէ տօղրու հարէքէթ իթտի:

. . . .

Շիրին Օլէն՝ Մարքինին սօն տէֆաքի լաթիֆ սէօզլէրինի վէ պէյանաթընը աչըգտան անլամըշ վէ խասսէթէն հիսսէտմիշ իտի. Մարքինին հագգընտա կէօսթէրտիյի օլտուղը սաատէթէ վէ մուհապպէթէ պագըլըր իտի իսէ տէ, Օլէնին քէնտիսինի պիրազ սէվմէսինի մուգավէմէթ իտէճէկի ատէթա Թէպիի իտի:

Պիր գարը՝ պիրիսինի սէվտիքտէ սօնրա, արթըգ իթտիյի մուգավէմէթ տահա Սէն-Մէգզան՝ բէք եագըն վագթտա, Մարքիզ տը Շավինեիյի այրըլմա պիր մուգավէմէթ իտէճէյինէ քանի օլմուշ իտի. հէրշէյ հէր կիւն հէր սաաթ միւրաքիպլէրինի կէօզէթլէր իտի իսէ, ուգուր միւլլէթ եալընըզ կէօրիւշմէկէ սուհուլէթ օլմայըպ իտի. չիւնքի խըզմէթքեար կիզլի քէլպօւդէր ճէմուէս օլտըգլարը վէ օնլարըն նազարլարը վուգուփ պէք միւշքիլ օլտըղը մալիւմ իտի, Մարքի իլէ Օլէ պէ տախի մալիւմ իտի:

Լագթանօ իլէ քէօշքիւ կէզտիքտէն իքի սաաթ սօնրա, իֆրաթ պիր մու-

հապպէթ ալամէթիլէ Մարքիզ տը Շավինեիյէ, կիզլի պիր մահալտէ եալընըզ պիր սաաթ գատար կէօրիւշմէկի Թէքլիֆ իթտիկտէ, խայիպէթէ Օլէնը մուվաֆագաթ իթմէտի. վէ մալիքէ օլտուղը ֆազիլէթ վէ ըֆֆէթին իրաէ վէ իպրազ էյլէտիյի մուգավէմէթ Թարաֆընտան Թէքլիֆ օլունան կէօրիւշմէյի գէտ իտէրէք, Թէֆէրրիւատըն, տախի տիկէր պիր մահալլէ Թէհիր իթմէյի Մարքիյէ Թէֆհիմ էյլէտի:

Մարքի՝ Օլէնին մուխալէֆէթէ վագըասընը էվվէլինտէն քէշֆ իթմիշ վէ մուխալէֆէթին մուվաֆագաթ Թէպտիլի չարէլէրինի հազըրլամըշ օլուպ, չօգ գայնէթ չէքմէքսիզին Օլէնին կէօզիւ Թէրտիւթի վէ պէհանէլէրի հիւքիւմսիզ պըրագ, Օլէնի բըրագ վէ Նամուսու միւտաֆաալարըն պէրթարաֆ իթթիյ, հայ հայէթ խուսուսընտան տէմ ուրմագ պաշլատը. Օլէնին պու տէ րէճասընը ռէտտ եապըլմաս Մարքինին հագգընտա պէք խայըրլը օլտուղընա Թէրտիւտ. Թիւ օլունամազ. պիր արալըգ Մ. ասամ Օլէն, քէնտիսինին Սէն-Մէգզանըն Թարիֆի էյէյինի Թէճավիւզ իտէճէյինի, վէ էտէպէ օլուր իսէ, խաթա իթմիշ օլտուղընը վէ քէնտի Թարէֆինտէն իսէ խըզմէթլէրի Թամամ քիւֆայէթէ գարար վէրտիյինի, սըրասը տախի քիմսէյի գայրըլ իթմէտիյինի Մարքիյէ պիլտիրտի. Մարքի՝ Օլէնին պէօյլէ պէհանէ վէ սէպէպլէր մըյտանա գօյմասըն պիլէ, վէ հալըթա Օլէնին պէօյլէ պիր Թարիգ իթթիխազ իթմէսինին սէպէպինէ եէթիշէրէք, հալ վէ սուրէթ տէ հէր նէյին մալիւմ օլտուղընը Թաղըլը:

—Թէէսսիւֆ իթմէյին, Մա՛րքի. սիզի սէվտիյիմ բէք աչըգ պիլիրսինիզ. պիր կիւն կէլէճէք տիր քի, պէլքի տէ չու կիւն բէք եագըն տըր, ալէմին էնքեարընտան ուզագ օլարագ պիրպիրիմիզի կէօրմէք, վէ պէտախտլըղըմ ճիհէթինտէ նազարպէյլէ պագըշլարը խալիս պիր մուհապպէթի էլէքթրիքլէնտիրիճի իրաէ վէ արզ իթմէք պախթիյարլըղընա Նայիլ օլաճագըզ . . . անճագ չիմտի հէնուզ մուհալ գապիլիյէթինտէ օլտուղը սէն տէ պիլիրսին. էկէր իգտարըն մուճիպինճէ, հէր չէյի պիր սուրէթտէ գապուլ իթմէկի հագգըմտա իթմէկի մուհաֆազա իտէլիմ. վէ էկէր իտէ սէնին Թէսլիյէթինտէն պէնիմ գալպիմ տախի սուհուլէթլէ մահրումիյէթիմի տարաճագ, չու մահրումիյէթիմի սանա զաիլ պիր էմէլ վէ ալդ պիր սօղլի օլապիլիր:

(Տէ-4)

սիա սէֆիրի Մ. տը Սթաալըն վէրտիքլէրի պիր գարար մուճի պինճէ, Րուսիա Թարաֆընտան Մ. Լըսար վէ Ինկիլթէրրա Թարաֆընտան Մ. Ֆիլիբ Գիւռի' միւզաքէրաթա տէվամ իտէրէք, պին պաշը Հօլտիչին ախիրէն Թանզիմ էյլէտիկի էյի խարթալար իւզէրինտէ Հուտուտը ճէտիտէ լայիհասընըն Թէֆէրրուաթընը Թանզիմ իտէճէքլէր տիր: Մէզքիւր խարթալար վասէթասըյլա Հուտուտըն Հէֆի-Րուտ վէ Միւրղապ նէհրլէրի արասընտաքի գըսմ մէք ալա Թային օլընապիլէճէք տիր, Միւրղապըն էօթէսինտէ գըսմը չարգիննին մուֆասսալ խարթալարը եօգ իսէ տէ, խաթթըն օ գըսմը իւզէրինտէ չիմտիյէ գատար հիչ պիր իխթիլաֆը էֆքեար զուհուրա կէլմէմիշ օլտըղընտան, պունտան պէօյլէ տէ հիչ պիր միւշքիլաթ վագը օլմայաճաղը միւհթէմէլ տիր: Իշէ գօլայլըգ օլմագ իչիւն եագընտա պիր չօգ Րուս վէ Ինկիլիզ խարթալարը տա վիւրուտ իտէճէկի կիպի, Մ. Գօնտի Սթէֆէն տախի բաշգա էրթէսի կիւնի Լօնտրայա միւվասէլէթ իտէճէքմիշ:

Անճագ բիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, Հուտուտը Մէզքիւրէնին գաթիէն Թայինի' մահալլինտէ իճրա իտէճէկ գօմիսէրլէր վասէթասըյլա իճրա օլընաճագ, վէ սինօր գազըգլարընըն վազընա մումաիլէյհիմ գօմիսէրլէրի Թարաֆընտան նէզարէթ իտիլէճէք տիր:

Մալիւմ օլտըղը վէճհիլէ, Ինկլօ-Րուս միւշքիլինին Թէսվիյէսի իչիւն հէնուզ հաքէմ քիմ օլաճաղը բէլլի գարարլաշտըրըլամամըշ իսէ տէ, Ալմանիա իմփէրաթօրը իսթիմզաճ օլունմըշ ճէվապը բէտտ վէրտիկինտէն տօլայը Տանիմարգա գրալընըն հաքէմ օլաճաղը Լօնտրատա զանն օլընմագտա իմիշ:

Բարիզտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ' իւզրէ գանկը Թաստիգ իթմէքտէ տիր:

Մէզքիւր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Տանիմարգա գրալը' հաքէմլիք մէմուրիյէթինի բէտտէն գապուլ էյլէմիշ տիր:

—

Բէթէրսպուրկտան խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Պահրը Հազէրին էօթէ Թարաֆընտա տէմիր եօլըն ինշասընա քէմալը կէրմի իլէ տէվամ օլընաճագ վէ պու ինշաաթ Ժէնէրալ Անէնգօֆըն Թահթը իտարէսինտէ պուլընաճագ տըր: Խաթթը մէզքիւրըն չիմտիքի սօն սթասիօնը Գըզըլ Ավրաթ նամ մահալտէ օլուպ, պու խաթթ Ասգապատ Թարիգիլէ Գաշգա նամ մահալէ գատար Թէմտիտ օլընաճագ, վէ օրատան տա Մէրվ Թարիգիլէ Ամու Տէրեա նէհրինին սաղ գըյըսընտա Պուրտալըգա գատար պիր գօլ ուզաթըլաճագ տըր: Պուրտալըգտան Պուխարայա գատար զաթէն պիր եօլ վար տըր:

Իշպու ինշաաթըն մէսարիֆի 12 միլեօն րուպլիյի Թէճավիւզ իտէճէկի Թախմին օլընըյօր:

—

Րուսիա իլէ Ալէմանիա արասընտա ագտ օլընան Թէսլիմ վէ Թէսէլլիւմ միւճրիմին (էքսթրատիսիօն) ահտնամէսի' էսպապը մուճիպէսինի միւհթէվի բաբօրթօսըյլա պէրապէր պու հէֆտա Ալէմանիա մէճլիսը մէպուսանընա Թէվտի իտիլմիշ տիր: Բաբօրթօն մէզքիւրտէ Րուսիա Չարը Իքինճի Ալէքսանտրըն գաթլ օլընմասը իւզէրինէ տէվլէթէյնէ Բէթէրսպուրկ գապինէթօսը միյանընտա ճէրեյան իտէն միւզաքէրաթ զիքր օլընմըշ տըր:

Ահտնամէի մէզքիւր աճէրամընճա, պիր մուհարէպէի տախիլիյէտէ վէ խաբիջ ֆըգալար միւնազաասընտա մազլում օլուպ ֆիրար իտէն բօլիթիգա միւլթէճիլէրի' տէվլէթէյնը միւշարէկէյնիմա պէյնինտէ էէքթիկէրէ Թէսլիմ օլընմայըբ լաքին գաթիլլէք իտէն Անարշիսթ վէ Նիհիլիսթ ֆիրարիլէրի Թէսլիմ ու Թէսէլլիւմ օլընաճագլար տըր:

—

Բէչթասալքի Թ... կազէթա.

սըլըն պէյանընա կէօրէ, Սրպիսթան Թախթը գրալիսինին հարիսի օլան բրէնս Ալէքսանտր Գարաժօրժէվիչին կէչէնտէ վէֆաթընտան սօնրա, Մաճարիսթանըն Թըմըշվար շէհրինտէ խանէտանը մէզքիւր Թարաֆընտան ախիրէճէ պիր իճթիմա վուգու պուլըյըբ, իշպու իճթիմատէ միւթէվէֆանըն պէօյիւք օղլու վէ Գարատաղ պէյինին տամատը բրէնս Բիէր Գարաժօրժէվիչ' Սըրպ էհալիսինէ խիթապէն պիր պէյաննամէ նէշրիյլէ Սըրպիա Թախթը գրալիսինտէ օլան հուգուգընտան վազ կէչմէտիկինի վէ պու հուգուգը էլտէ իթմէք իչիւն հէր ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտէճէկինի իլան իթմէք նիյէթինտէ օլտըղընը իֆատէ էյլէմիշ տիր:

Իշպու ֆամիլեաճա մէճլիսին պազը ազալարը' պէյաննամէի մէզքիւրը Թահսին իթմէքլէ պէրապէր, պուննըն չիմտիլիք շայըը միւնասիպ օլաճաղընը պէյան իթմիշլէր, վէ լաքին Րուսիա մուվաֆագաթ իտէր իսէ պու Թէշէպպիւսը գապուլ իտէճէքլէրինի Թէֆհիմ էյլէմիշլէր տիր: Բրէնս Բիէր Գարաժօրժէվիչ Րուսիա հիւքիւմէթինին մուավէնէթինի իսթիրհամ իթմէք իւզրէ եագընտա Բէթէրսպուրկա կիտէճէք, վէ օրատան Գարատաղա գայըն բէտէրինին նէզտինէ պիլազիմէ, պէյաննամէի մէզքիւրը Չէթինէտէն նէշր ու իլան էյլէյէճէքմիշ:

—

Չինտէ մուգիմ Սրանիա սէֆիրի' իքի սէնէտէն պէրու Սրանիօլ միսիօնէրլէրինէ իճրաս օլունան մազարրաթ վէ խասարաթ իչիւն Թազմինաթ Թալէպ իթմէք իւզրէ ախիրէն Շանկայ շէհրինէ ազիմէթ իթմիշ տիր:

Մէյեր Գօլիէ կազէթասը' Չին իմփէրաթօրլըղընըն իրատէլէրինէ բաղմէն մանտարէնլէր (Չին միւզէրասը) Թարաֆընտան միսիօնէրլէրէ եէրլի Խրիսթիյանլար ալէյհինտէ իճրա օլընան մէզալիմ վէ Թէատտիյաթը նէշր ու իլանտէ պէրտէվամ տըր: Գուանկ-Սինահսիէսինտէ Գու-Չին նամ ֆագիր պիր քէօյտէ փէտր. 23տէ մանտարէնին ատամլարը' բահիզ Պարիէնին խանէսինի եօգտուգտան սօնրա, բահիզը մէրգումը տա Թութուպ սուլա աթմագտալար իքէն, էհալիի գուրա' Մ. Պարիէյի գուրթարմագ իչիւն մէրգումըն խապպիլէրէ գավկայա Թութուշմըշ վէ իքի Թարաֆտան պուչօգ տախի տավրանըլմըշ տըր: Մանտարէնին ատամլարը' բապուճ բահալը օլտըղընը կէօրիւնճէ քէօյլիւլէրէ պարըշըպ, անլէրտէն եալընըզ պէօյիւճէք պիր մէպլաղ ալըպ չէքիլմիշլէր տիր:

—

Ֆրանսանըն Չին սուլարընտա պուլունան գուվվէի պահրիյէսինին պաշ գօմանտանը ամիրալ Գուրպէյէ պիր իթթիխար գըլըճը իհտա ու Թագտիմ իթմէք իւզրէ Ֆրանսանըն Աբէվիլ շէհրինտէ պիր իանէ տէֆթէրի քիւշատ օլընարագ, մէզքիւր տէֆթէր' պու քէրրէ պէօյիւճէք պիր մէպլաղ իլէ գարանմըշ տըր:

—

Րուս կազէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Րուս ասըլզատէկեանընըն իմթիյազաթը հագընտա իմփէրաթօրիչա Իքինճի Գաթէրինանըն նէշր իթտիկի ֆէրմանըն պու քէրրէ եէվմը մախսուսը հուլուլ իթմէսի միւնասէպէթիլէ, Րուսիանըն էն զէնկին էմլաք վէ արազի սահիպի գօնթ Ալէքսանտր Շէրէմէթիէֆ' քէնտի գաթիմ քէօյլիւ էթպաասընըն արազի, չիֆթլիք վէ սաիրէ միւպայէասընտան տօլայը քէնտիսինէ պօրճլու օլտուգլարը 280 000 րուպլի եանի 700 000 ֆրանգ մէպլաղը անլէրէ պաղըշ ու հիպէ իթմիշ տիր:

ՄՈՐԻԿ ԵՒ ՆԱԵՄԱԿ
ՍՈՒՐԲ ԹՈՎՄԱՍ ԿՂԶԻՈՅՆ ՄԷՋ

—

(Տէ-Դօյ կէ-Դօյ [illegible])

Բ.

Թէպէտ և լերան տուած հարուածէն բեկեալ և տկարացեալ, սակայն այսու ամենայնիւ ահագին կոհակն բարձրաբերձ ժայռերու վրայէն անցաւ և ձիւնակոյտ մը ձեւով լերան միւս կողմն ինկաւ: Կոհակն իւր ընթացից դէմ դնող ամենայն ինչ ճզմելով, նաւերն տանելով, իւր մռնչող ձայնովն նաւատորմը վեհ պազակներն ծածկելով նաւահանգստին մէջ արշաւեց և եկաւ կործանեալ քաղաքին վրայ փրփրանաց ճերմակ ծածկոց մը ձգեց: Սակայն կոհակն յանկարծակի կերպիւ ինչպէս որ եկած էր այնպէս ալ մեկնեցաւ իւր ամբողջ աւարն անդնդին մէջ գահավիժելով:

Պահ մը նաւահանգիստն ցամքեցաւ, յետոյ ջրերն հանդարտաբար իրենց տեղուանքն վերադարձան ու սովորական բարձրութիւննին վերստին ստացան: Երբ աղետին մեծութիւնն չափելու համար կղզւոյն բնակիչք իրենց շուրջն առաջին հայեաց մը ձգեցին, իրենց տեսութեան առջեւն սարսափելի տեսարան մը բաց ուեցաւ: Քաղաքն լի էր աւերակօք զորս կոհակները քաշկռտելով տակն ու վրայ բրած ու խառն ի խուռն իրարու վրայ դիզած էին: Կրեկորի կոչուող հրապարակ գիւղն որ քաղաքին սեմոցր վրայ, մարգագետիններ ու ծաղկաց բոյն մը կը կազմէր, անհետացած էր, պարտէզներն, բնակարաններն հանդերձ բնակչօք կոհակաց զոհ եղած էին: Այն երկու փոքր ամրութիւններն որք նաւահանգստին մուտքն կը պաշտպանէին բոլորովին քանդուած էին հանդերձ թնդանօթօք և թնդանօթաձիգ զօրօք: Ժայռերուն վրայ ճաթած ու կոտրտած մակոյկներ ինկած էին և ի հեռուստ նաւատոներ կը նշմարուէին որք օգնութիւն կը հայցէին: Մի քանի նաւեր չի գիտցուիր թէ ինչպէս պատահմամբ զերծած էին, առանց մէջ կը գտնուէր Միացեալ Նահանգաց մեծ և գեղեցիկ մի մարտանաւն, որ բուռն կերպիւ նաւաբեկելոց օգնութեան հասաւ: Բայց ուրիշ նաւեր կարելի է թէ հարիւրի չափ իրենց նաւաստեօքն հանդերձ, անդնդին մէջ գահավիժած էին առանց իրենցմէ որ և իցէ հետք թողլու:

Ստորերկրեայ զօրութիւնք անմիջապէս չէին հանդարտէր, երբեմն երբեմն ցամաքային կոհակաց, ուրկ տակէն անցքն կըզգացուէր և այս յաճախակի, բայց այսու ամենայնիւ թեթեւ կոհակներն շատ օրեր տեւեցին ու այսպէսով վերստին կղզւոյն բնակիչներն ահաբեկեցին, որք իրենց քաղաքն մտնել ուզելով անոր շըրջակայքն վրաններու տակ ապաւինեցան: Ժողովուրդն բուռն ըզգացմամբ պաշարեալ էր, այնպիսի զգացմամբ, որ ընդհանրապէս երկրաշարժներէն ետեւ յակամայս զմարդ կը գրաւէ և պատուհասէն ետեւ երկայն ժամանակ կը տեւէ: Յիշեալ զգացումն գըրգռող ժողովրդեան ականատես եղած սրտաճմլիկ տեսարանաց յիշատակն չէ, այլ երկրիս կայականութեանը վրայ եղած բացարձակ գաղափարին վաղվաղակի ոչնչացումն: Արդ մեր մանկութենէ ու խելքերնիս հասած օրէն ի վեր տեսած ենք գետինն որ մեր գործքերն կը պատուէն և որուն վրայ մարդ իւր անցողական տունն կը բարձրացնէ, անշարժ, կայուն ու հանդարտ: Բայց այն պահուն յորում անոր մակերեւոյթին վրայ ամենայն ինչ կը շարժի, ամենայն ինչ կը ճօճի և ամենայն ինչ կանցնի, յանկարծակի իմն կը տեսնենք զայն մըռընչող և կը տեսնենք զայն ալեկոծեալ ու շարժուն: Այս վայրկեանէն սկսեալ մեր ոտիցն ներքեւ եղած երկրին վրայ չենք կըրնար ապահով ըլլալ և շատ օրեր բնութեան մէջ տեղի ունեցող ամենափոքր շարժման ազդեցութեան ներքեւ իսկ կը դողանք:

Սուրբ Թովմաս կղզեաց բնակչացը համար այս սոսկմանց առաջին օրերն սգոյ օրեր են, նըւիրեալ միայն այն գիւտակաց թաղման զորս աւերակաց տակէն կը հանէին և որոնց վրայ կուլային: Բայց Անգղիեանց մէջ բնութիւնն գգուանօք և միթթարութեամբ լի է, այնպէս որ սրտերն դիւրաւ յիշեալ մեծ ազդեցութեանց տեղի կուտան: Անգլեանց գեղեցիկ երկնից ներքեւ ամենամեծ սուգերն իսկ յաւիտենական չեն, և փայլուն արեգակն որ ամեն առաւօտ մեծ քանակութեամբ տեղացող ցօղն կը ցըրուէ, կը ցամքեցնէ նաեւ գիշերուան դառն արտասուքն: Սուրբ Թովմաս կղզւոյն բնակիչք հետզհետէ քաջալերուելով վերստին իրենց քաղաքին մէջ տեղաւորուեցան: Սակայն չնորհիւ Անգլիեան ժողովրդոց առակի կարգանցած վեհանձնութեան ու բարութեան, օգնութիւնք արագ և միջոցք բազմաթիւ եղան: Քաղաքին հարուստ վաճառականք իրենց հարստութիւնն նպաստից յանձնաժողովոյն տրամադրութեան ներքեւ դրին: Նաւահանգստին մէջ հետզհետէ կը հասնէին մակոյկներ որք լի էին հացամթերքներով Անգլիեանց նուէրներովն, սկսեալ Ֆլորիտայի և Կեդրոնական Ամերիկայի եզերքներէն մինչև Վենեզուէլայի և Մեծ Կըղզեաց ափունքն:

Այն նաւերն որք հարաւակողմն գտնուող կղզիներէն կուգային, լուր կը բերէին թէ սարսափելի երկրաշարժն զգալի եղած էր նաեւ շըջակայ համայն կղզեաց վրայ, բայց նուազ սաստկութեամբ: Սուրբ Խաչ կղզին որ հարաւային կողմանէ Սուրբ Թովմաս կղզւոյն մերձաւոր դրացին է, հոն երկրաշարժն շատ զգալի եղած էր և անակնկալ մակնթացութիւն մը նոյն կղզւոյն բնակիչներն ահաբեկած էր: Լուր կառնուէր նաեւ այն օրն թէ Սուրբ Վինչէնցիոսի հրաբուխն իւր թմրութենէն արթննալով կատաղի կերպիւ մռնչած էր: Երբ այս հրաբուխն իւր դադրման երկայն միջոցաց միոյն ատենն գիտենք՝ հաւատալու դժուարութիւն կունենանք թէ ինչպէս այս լեռը որ հազիւ վեհ սիւվէն բարձր է և անդորր տեսք մը կ'ընծայէ, այն ահռելի գազանն լինի որ իւր բարկութեան միջոցին Վենեզուէլայի լեռներէն բըսկսեալ մինչև Մեկսիկայի խորշն երկինք ու ծով կը դողացնէ:

Երբ այս լեռը 1812ին այնպիսի քունէ մ'արթնցաւ որ մէկ դարէն աւելի տեւած էր կրակի հեղեղներ արտահոսեց և իւր անմիջական բարկութեան ժամանակին այնպիսի ահագին իմն կերպիւ մռնչեց որ ձայնն հարիւր մղոն հեռուէն լսուեցաւ, Հառագասի լեռնային ձորին մէջ, Գալապոչոյի դաշտավայրին մէջ և մինչեւ Արիւրի եզերաց վրայ որ օրէնոգ գետոյն թեւերէն մին է: Եւ մինչ երկիրն Վենեզիւէլայի բարձրաւանդակաց վրայ կը դողար, ո'ւր չքեղ ու գեղեցիկ Գառագաս քաղաքն անդնդոց մէջ կորսուեցաւ, Սուրբ Փրանչիսկոս կղզւոյն մէջ հազիւ գետինն ճօճած էր: Այս զարմանալի երեւոյթն 1867ին վերստին տեղի կ'ունենար: Երբ գազանն կէս դարէ աւելի ժամանակամիջոցէ մ'ետքն արթնցաւ, իւր շուրջն ամենայն ինչ հանդարտութեան մէջն էր, մինչ վախճանն մըոն հեռաւորութեամբ Սուրբ Թովմաս կղզին բուռն կերպիւ կը սասանէր և թէ Ովկէանն սարսափելի ցնցմանց մատնուած, նոյն կղզին իւր ահագին կոհակներովն կը ծածկէր:

Պատուհասէն վեց չաբաթ ետքը փոքր չոգենաւ մը Սֆինքս անուն ծովակալի դրօշն կրելով Ս. Թովմաս կղզին կը հասնէր և իւր մէջըն ունէր զՍըր Ռոտնէյ Մընտի, ընդհանուր հրամանատար Հիւսիսային Ամերիկայի և Արեւմտեան Հնդկաստանի Անգղիական նաւատորմին:

Պատուհասին կատարած աւերմանց տարածութեանը լաւ վերահասու լինելու համար, ծովակալն ամբողջ քաղաքն պտըտելէ ետեւ, Անգղիական հիւպատոսին հետ նաեւ վերադարձաւ և դանդաղաբար նաւահանգստին բոլորտիքն շրջեցաւ: Այս շրջագայութեան ժամանակն ծովակալն անընդհատ զարմանք կը յայտնէր պատուհասին մեծութեանն և կղզւոյն բնակչաց անզուսպ վառվռունութեանը վրայ որք ամենայն ինչ վերանորոգելու և չինելու սպասեալ էին:

Սըր Ռոտնէյ Մընտի, իւր նաւատորմիղը Թօրբօյա կղզւոյն նաւահանգիստն ձգած և փոքր շոգենաւով եկած էր, որովհետեւ իրեն հաստատած էին թէ պատուհասէն ետեւ մեծ նաւերն չէին կրնար Սուրբ Թովմաս կղզւոյն նաւահանգիստն մտնել: Արդ այս նաւահանգստին մէջ զոր ծովակալն ամայի կը կարծէր, հարիւրէն աւելի նաւեր երկաթ ձգած էին: Սփինքս նաւն, նոյն օրն կղզիէն հեռացաւ, բայց յաջորդ օրուընէ սկսեալ համայն նաւախումբն առաջնորդեալ ի Րոտնէյ Մընտի ծովակալէն նաւահանգստին մէջ կը մտնէր, և Բօ-ո-Ալֆ-ի ծովակալի պանծալի նաւուն թնդանօթն վերականգնող քաղաքն յաղթաբար կողջունէր:

Նոյն օրուընէ ի վեր 17 տարիներ անցած են, աղէտին հերքերն անհետացած են, քաղաքն դարձեալ բարեբաստիկ է, և փոքր կղզին իւր ծննդական փայլն ու գեղեցկութիւնն վերստացած է:

Աստուած հովանաւորէ զայն:

Թարգմանիչ
Հերմինէ Բօրսեղեան

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Գանգը Օսմանինին Լօնտրագօմիթէսի միւտիրի օլուպ կէչէնլէրտէ Օէլանտիյէ կիթմիշ օլան Մ. Ռուաթէրֆիլտ' տիւն սապահ Տէրսաատէյէ ավտէթ էյլէմիշ տիր:

—

Գօնեա միլլէթինտէ եէվմաճ գազասը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինի պօղուլարագ Թէլէֆ իտիլմիշ օլմաղլա, միւթէճասիրլէրը քէմալը կէրմի իլէ արանըլմագտա իմիշ:

—

Պրուսա վէ հէվալիսինտէ եաղմուրըն ատէմը նիւզուլինտէն տօլայը զախիրէճէ գըթլըգ վուգուլինտէն գօրգուլմագտա իտուկինի տիւն եազմըշ իտիք:

Սօն խապէրլէրէ կէօրէ, պու քէրրէ եաղմուրլար եաղմայա վէ չիֆթճիլէրին եիւզիւ կիւլմէյէ պաշլամըշ տըր:

—

Բէթէրսպուրկտան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Չար' Իքինճի իմփէրաթօր Ալէքսանտրըն զիքրը ճէմիլի իչիւն Սօֆիատա ինշասը միւթէսավվէր օլան պիր Օրթօտօքս քիլիսէսինին բլան վէ բէսիմլէրինի նազարը մուայէնէ վէ Թէտգիգտէն կէչիրմիշ տիր:

—

Պու կիւնլէրտէ Ճէպէլի Լիպնանտա բէսմի պիր կազէթա նէշրինէ պաշլանըլաճաղը մէսմուտըր:

—

Արապգալէ ֆամիլեասընտան օլուպ էլէէվվ Այտընտա պուլունան Իրֆան պէյին' Պէրկամա գազասը նախիյէսի մէմուրիյէթի էօնասընտա սախթէ պիր իլամ Թանզիմ իթտիկի պու քէրրէ խապէր ալընարագ, մէրգումըն Թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասը' Աթլիյէ նէզարէթինտէն Իզմիր ատլիյէ միւֆէթթիշլիկինէ էմր օլունմուշ տըր:

—

Բօրսաիտ Ֆրանսըզ գօնսօլօսը Մ. Լաբօրթ' Գահիրէ, վէ Ջանֆիպար գօնսօլօսը Մ. Լըտուռ' Բօրսաիտ գօնսօլօսլուղընա Թային գըլընտըգլարը կիպի, Էտիրնէ գօնսօլօսխանէսի Թէրճէմանը վէ գանչէլէրի Մ. Կասպարի տախի Ատէն գօնսօլոս վէքիլլէթինէ նասպ ու Թային օլունմըշ տըր:

—

Թունուզ Պէյինին պիրատէրի վէ վէլիի ահտը Ալի պէյ' Բարիզ կազէթալարընա չէքտիկի պիր Թէլէկրաֆտա, պիրատէրի Թունուզ Պէյինտէն աֆվ Թէլէթթիյինէ վէ միւշարէքէյհէն ռուխսաթ իսթիհսալ իթմէքլիկինէ Բարիզէ ազիմէթ իթմէյէճէկինի Թէաքսիւս էյլէտիկինէ տաիր զուհուր իտէն բիվայաթըն պիասլ ու էսաս օլտըղընը, վէ Բարիզէ կիթմէք իչիւն էլան բըրար էյլէմէքտէ պուլունտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր:

—

Չին սուլարընտա Տէկօ նամ մահալտէ իքի Չին Թօբ տուպասը պէյինինտէ միւսատէմէ վուգուպուլարագ, պիրիսի ղարգ օլմուշ տըր: Ղարգ օլան սէֆինէտէ պիր Չին լիմանընա կէօթիւրիւլմէք իւզրէ բարա վէ Թօբբիլ վար իմիշ:

ԻԼԱՆ

Պանգը Օսմանիտէ մէվճուտ պուլունան Բուճէլի տէմիր եօլլարը էսհամընըն իշպու ալաֆրանկա յունիս իպթիտասը գուբօնընըն Բիւթթինէ' պէհէրի

5 ՂՐՈՒՇԱ

Գալաթատա Բէրչէմպէ-Բազարընտա Թիճարէթ խանընտա 14 նիւմէրօլու մաղազատա սաթըլմագտա տըր:

Գազանան Նիւմէրօնը' պիւթին իքրամիյէյէ հագգը վար տըր:

Օ ՓԸՊՐԻԳ ԲԷԻԽՆԻ

ՊԷՑՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ՎԱԳԸ ԼԻՆԱՐՏԻ ՍՕԳԱՂԸ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷՔԻ 339 ՆՈՒՄԷՐՕ ԻԼԷ ՄՈՒՐԱԳԳԱՄ ՆԱՄ ՄԱՂԱԶԱ

Խալըը միւտտէթտէն պէրու էհալի Թարաֆընտան Թանըլմըշ օլան իշպու տիւքեան' եագըն վագըթտա ՊՕՆՄԱՐՇԷՆԻՆ իթթիսալինտէքի ՇԱՎԷՆԻՆ էվվէլքի մաղազասընա նագլ օլունաճաղը պու տէֆա հիւրմէթլու էհալիյէ իխթար օլունըր:

Պու սէպէպտէն նաշի, միւշթէրիլէրիմիզի մէմնուն իթմէք խուսուսընտա, պիր խալըը էմթաա ղայէթ պիրինճի նէվիլէրտէն օլարագ կէթիրթմէքտէ օլտուղըմըզը, վէ մէզքիւր էմթաա իսէ սահիհէն պիրինճի ճինսլէրտէն օլուպ Թէճրիպէ բագըպէթ պուլունաճագ զէվաթըն հէր հալտէ Թէճէմին օլաճագլարընա տախի ասլա չիւպհէմիզ եօգ տըր:

Չիքը օլունան մաղազայա նագլ իտինճէյէ գատար, չիմտիքի մէվճուտ պուլունան էմթաամըզը ասլա իչիւն իւփիւրմէքսիզին սուրէթէ էտհէն ֆիյաթթա ֆիրուխթ իտէճէկիմիզի, վէ իշպու մալըըն 6նճը բազար էրթէսի կիւնէնտէն իթիպարէն,

70	ղուրուշլըգ մալ իշթիրա իտէն զէվաթ իչիւն	5
120	» » » » »	12
300	» » » » »	45
500	» » » » »	100

վէ տահա զիյատէ իշթիրա իտէնէ տահա չօգ սզօնթօ օլունաճաղընը խասսէթէն իլան իտէրիզ:

ԷՄԹԱԱՆԸՆ ՃԻՆՍԼԷՐԻ

Էնվաի չէշիտ կէօմլէքլէր. չօրապլար. օմքէլալար. մէնտիլլէր. էլտիվէնլէր. ֆանէլալար. գրավաթլար. ֆիլթանլըգ իչիւն էնվաը գումաշլար. իբէք վէ գատիֆէ. մասամալ. ամէրիգանլար. բէրտէլիք կիւբիւրլէր-մէրինօզ վէ գրէթօն. գօրսէլէր. քէրկէֆ իլէ իշլէնմիշ էմթաալար. բէշկիրլէր. սուֆրա Թագըմլարը վէ էրքէք, գատըն վէ չօճուգ իչիւն խալըը էմթաա:

ԳԱՏԸՆԼԱՐ ԻՉԻՒՆ ԷՆՎԱԻ ՊԷՅԱԶ ԹՈՒԳՃԼԱՐ
ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ ՄԱՔԹՈՒ ՎԷ ԼԻՐԱ 108 ՂՐՇ. ՏԱՆ:

Բալիգտէն խապէր վէրիլաիկի-նէ կէօրէ, Սիւվէյիշ գանալը գօ-միսիօն ազալարընըն՝ պիր թէքլի-ֆը վ․գր հագգընտա հիւքիւմէ-թը մէթգուէլլէրինտէն թաիխա-թը յագըմէ սիզ իռէպիլէճէք վագթ․արը օլմազ իչիւն, գօմի-սիօնը մէգլիսի՝ պիր գաչ կիւն թաթիլը միւզաքէրայի վէ իճթի-մաալը իհմալ տիր․

Ջ․քը օլունան թէքլիֆ՝ ագտ օլունաճագ ահտնամէ ահքեամը-նը մուվաֆըգ մուամէլաթը ահտ-չիքընանէլի ԳաՀիրէտէ մուգիմ գօնսօլօսլարըն կէրէք մութխա-հըտէն վէ կէրէք ալըր ալըր տէվ-լէթլէրինէ խապէր վէրմէլէ հագգ ու սէլահիյէթլէրի օլմասընտան իպարէթ պուլունմագտա իսէ տէ, Թայմըզըն Բարիզ մուխպիրինին գան-նընա կէօրէ, պու թէքլիֆ բէք սատէ պիր հալէ թէնզիլ օլընա-ճագ, վէ Մըսըր հիւքիւմէթի՝ ագտ ու գապուլ օլունան մուգա-վէլէնամէ ահքեամընը իճրա իթ-տիրմէկէ մէմուր պուլընաճագ վէ մուամէլէի վագըասընա իտթիհ-սալը մուավէնէթ իչիւն Պապը Ա-լիյէ միւրաճաաթ իռէպիլէճէք, վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ տախի տիւվէլը սաիրէնին մուավէնէթի-նի թալէպ իռէպիլիք, լաքին գ․նսօլօսլար՝ խուսուսի օլարագ քէնտի թէպաալարընըն մէնաֆի-ինէ նէզարէթ իթմէկէ վէ հիւ-քիւմէթը մէթպուէլէրինէ բա-բօրթօլար ետղմագա հաքը ու սէրպէսթ օլաճագլար տըր․

Պաշըը Մուհիթը Միւթէտիլէ (Խաղաղական Ովկիանոս) վագը Ալէման վէ Ինկիլիզ միւսթէմլի-քեաթլ․նտա տէվլէթէյն թէպաա-սընըն հուգուգը հագգընտա իճ-րայի միւզաքէրաթ ա մէմուր մուխ-թէլիթ գօմիսիօն՝ միւզաքէրա-թընը պիթիրիբ մազպաթասընը թանզիմ էյլէմիշ տիր․

ՍՊ-նտ-ըրդ-ն մալիւմաթընա նա-զարէն, պու պապտէ հուսուլէ կէլէն իթթիֆաքն պաշլըճա նօգ-թալարը պ ըլէճը ավմ տիր․

«Հ ը իքի տէվլէթ թէպաասը՝ տէվլէթէյն միւսթէմլիքեաթընըն-տա հէր խուսուստա այնի հու-գուգա նաիլ օլաճագլար․ վէ պու պապտէ իչ պ ր սուրէթլէ ռէկ-աիկէրինաէն թէֆրիգլէրի ճաիզ օլմայաճագ տըր․ Ալէմանիա վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլէրի՝ քէնտի միւսթէմլիքեաթլարը իմանլարը-նա ռէ քարիկէրի սէֆինէլէրինին տու-խուլընի մէն իռէմէյէճէքլէր տիր․ Տէվլէթէյն՝ էսլիհա վէ միւհիմմաթ վէ միւսքիրաթ իրսալ վէ ֆի-րուխթ իտմէճէքլէր տիր․

«Սալօմօն, Նուվէլ Հէբրիտ, Տէզ Ամի վէ Նավիկաթօր նամ ճէզի-րէլէր՝ իքի թարաֆ իչիւն պի-տարաֆ օլուպ, պու խուսուստա թարաֆէյն՝ ռէկարիկէրինին մուա-մէլաթը թիճճարիյէսինէ ասլա վէ գաթիան սէքթէ կէթիրմէյէ-ճէքլէր տիր․»

Այ․ըն հազէթասընտա օգուն-տուղընա կէօրէ, Այտըն տէմիր եօլու գումբանիասը՝ Թօրպալը-տան Էօտէմիշէ գատար պիր շի-մէնտըֆէր իթմէք իսթէր․ Էօ-տէմիշ գազասը էհալիսինտէն 20,000 մէճիտիյէ գատար բարա ալ-մըշ, վէ իմթիյազը իսթիհսալ ի-տիլէգ իսէ, այրըճա բարայը 100 տէ 2 պուչուգ ֆաիզլէ պէրապէր բէտտ ու իատէ իռէճէկինէ տաիր էհալիյէ պիր սէնէտ վէրմիշ տիր․

Բարանըն ալընտըղը թարիխ-տէն պու կիւնէ գատար 4—5 սէ-նէ միւրուր իթմիշ օլտուղու հալ-տէ, գումբանիա՝ հէնուզ զիքր օ․ունան շիւպէնին իմթիյազընը իսթիհսալ վէ ամէլիյաթա միւ-պաշէրէթ իթմէմիշ, վէ խալգըն բարասընը տախի թէահհիւտի վէճհ իլէ իատէ էյլէմէմիշ տիր․ Էօտէմիշ էհալիսի գումբանիա-նըն խիլաֆը թէահհիւտ հարէքէ-թինտէն շիքեայէթլէ ագչէլէրի-նին իսթիրտատ իթտիրիլմէսինի հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն իսթի-տա էյլէմիշ օլմագլա, մէսմուաթա նազարէն, մէզքիւր ագչէնին պէր-մուճիպը մուգավէլէ էհալիյէ սէ-րիան բէտտ իթտիրիլմէսի ճանի-պը վիլայէթթէն գումբանիայա էմր ու իշար պույուրուլմուշ տըր․

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 15 Մայիս

Ինկիլ․էսհամը Ինկ․ Լիր․			99-3/8
Օսմ․ էսհամը աչըլըը			15-18/16
» » գարանտը			16-
Միւթէվէլլէ			
Իսթիգրազ	58	Ինճի	[illegible]
»	62		
»	72	Չինճի	18-1/4
»	65		
»	69	Յինճի	18-1/8
»	75		
»	71		66-(?)
Օսմանլը Պանգասը			11-1/8
Ռուսիա իսթիգրազը			93-7/8
Մըսըր տուհ․ մութահըտէ			83-3/8
» իմթիյազլը			84-1/4

Տիւրք Սանիէ (Մըսըր)	60-1/4
Ռուսիա իսթիգրազը	84-1/2
Մաարիֆ էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-474

Բարիզ 15 Մայիս

Ֆրանս․ էսհ․ 3 % Ֆր․	79-90
» » 4 1/2 %	108-85
Ենէնի Օսմ․ էսհամը աչըլըը	18-20
» » » գարանտը	16-22 1/2
Միւթէվէլլէ	
Սէրի Գ.	17-75
» Ա.	18 20
» Տ.	-
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	41-75
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	447-50
Օսմ․ Պանգասը	530-
Գրէտի Լիօնէ	532-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1335-
Լիօն ազսիօնը	1245-
Սուէյզ ազսիօնը	2007-50
Ռուսիա 5 % 1877	99-
Իթալիա էսհամը	94-45
Մըսըր ֆօնտ․ մութահըտէ	319-37 1/2
Խունան 5 % 1879	-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 15 Մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	124-60
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	20-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ․ ում․ տիւն ագչ․ գար․	17-17
Պու սապագ աչըլըը	17-26
Մըսըր մութթահըտէ․ գար․	70-17 1/2
Պու սապագ աչըլըը	71-05
Սէրի Ա․	32-30
» Գ.	18-20
» Գ.	17-25
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	43-
Ագչէ Փայէզի	7-
Րէժօր Ղըշ․	-
Հէվալէսիզ »	05-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	6-34
Օթթամօլ պանգասը	5-08
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	5-12
Թրամվայ	2-67 1/2

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ․ լիրասը 100 զրշ․տան	Ղ․ Բր․
Չէյրէգ մէճիտիյէ ֆարգը	107 36
Լէթալիք »	99-
Պէշլիք »	102-25
Ալթըլըգ »	102-20
Զագըր »	800-
Գայմէ	3800-
Ինկիլիզ լիրասը	110-28
Ֆրանսըզ ալթունը	87- 6
Բօլ	90-15
Գրէմից ալթունը	51-20
Զարբտան գալմամը	9-

ԻԼԱՆԱԹ

Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Տէյիրմէն սօգաղընտա քեարին մուգատտէմա պիր պապ քէօմիւրճիւ մաղազասը վէ էյէվ 8 նումէրօլու պիր պապ վէ միւքէրրէր 8 նումէրօլու «իր պապ քի 2 պապ մ նզիլ իլէ 2 պապ տիւքքեան տէրունլէրինտէ միւթէգարր թիւճճար իլէ սիզ ու յ/թա օլունմայան հէննէլթմէքեան Սուլթան Մահմուտ Սանի կէտիքբէաթընտան պիր թարաֆը Օսման աղանըն քէօմիւրճիւ մաղազասը վէ պիր թարաֆը քէօմիւրճիւ Ալի Էֆէնտին մաղազա արսասը վէ պիր թարաֆը Տէպպաղ Հիւսէյին աղանըն մէնզիլ արսասը վէ թարաֆը րապիի թարիգը ամմ իլէ մահտուտ 2 պապ մէնզիլ վէ 2 պապ տիւքքեանըն կէտիկինէ միւթէսարրըֆ ըլըը գասսապ Ապտուլլահ վէ միրասէի Հաճի Մէհմէտ աղայը՝ ըհգալարը իլէ վէ 1200 ատէտ լիրայի Օսմանի պէտէլ իլէ Թօբխանէի Ամիրէ Բահրիյէսի տաստը միւմէյյիզի սատութէյլու Մուխթար պէյ էֆէնտիյէ գաթիէն ֆէրաղ էյլէտիքլէրի մէզքիւր 2 պապ մէնզիլ իլէ 2 պապ տիւքքեան կէտիքլէրինին Ֆիրուխթը սէնէ 302 վէ 1 նումէրօլու իլամ մուճիպինճէ մահքիմ օլուպ, մէտեունլարտան Հաճի Մէհմէտ աղա՝ տէյնի օլան մէպալիղ մուգաթիլինտէ մէզքիւր էմլաքըն նըսֆ հիսսէի շայիասընը, վէ Ապտուլլահ էֆ․ վէրէսէի քիւպարը Հաֆըզ Հասան էֆ․ տախի քէնտի հիսսէինի մա միւլք տախի մուամիլէյհէ գաթիէն ֆէրաղ իտէճէքլէրինի պէյան իթմէկէլէրինէ մինեալ ; մուամէլէի լագըմէսի իճրա իտիլմիշ օլտուղընտան, մէզքիւր էմլաքըա վէրէսէի սաղիրէ հիսսէլէրի օլան 12 սէհիմտէն 5էր սէհիմ հիսսէի շայիալարը 20250 զըշ․ պէտէլ իլէ թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր էյլէտիկինտէն, թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա մէզքիւր պէտէլ իւզէրինէ 100ու 5 գամ մ իլէ թալիպ օլանլարըն Պէյօղլու Գիտայէթ մահքէմէսի ինի մէմուրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլ նըր․

14 Նիսան 301

Խաղինէի Խասսաի Շահանէտէն կէլէն իլան․

Էրզագ անպարընա ալընաճագ սէպզէնին գարարը գաթիսի մայիսը Բուտ․ էնին տէօրտիւնճիւ ճումաա էրթէսի կիւնիւ վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն էէվմը մէզքիւրտէ Խաղինէի Խասսաի Շահանէտէ պուլունմալարը իլան օլունուր․

1 մայիս 301 2—1

Իմարաթը ամիրէ վէ իսլյապթը սաիրէ իչիւն 16000 չէքիտէն 20000 չէքիյէ գատար հաթապ միւնագասա օլունմագ իւզրէ միւնագասայը իճրա օլունաճագընտան, թալիպ օլան թիւճճարըն միւնագասատա պուլունըպ վէ միւնագասա շէրաիթինի անլամագ իւզրէ մայիսըն 24նի բէնճշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէլէրի․

30 Նիսան 301 3—3

ՏՕԳԹՕՐ Մ․ Հ․ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Տօգթօրը մումայիլէյհ՝ բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի Պէյօղլունտա Այնալը չէշմէտէ քեարին 45 նումէրօլու խանէսինտէ խասթալէրը գապուլ իտէճէյինի, վէ բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրինտէն մաատա հէր սապահ Սթամպօլտա Ենի Ճամի Հավլիսինտէ 12 նումէրօլու Նիւ-Եօրգ էճզախանէսինտէ հազըր պուլունուպ, ալաթուրգա սաաթ 3 պուչուգտան 7յէ գատար միւրաճաաթ իտէճէք խասթէկեանը թէտավի էյլէյէճէկինի, վէ ճալըներգ սալը կիւնլէրի ֆուգարայա մէճճանէն պագաճագընը էհալիյէ իլան իտէր․

ՕՍՊՕՐՆ ՆԱՄ ԱՄԷՐԻԳԱՆ ՕՐԱԳ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

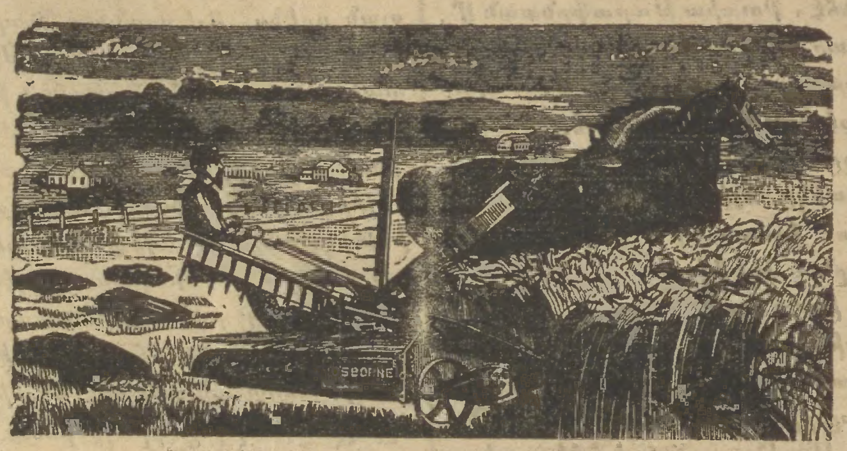

Իշպու օրագ մաքինասը՝ կիւնտէ 88000 մուրապպա արշըն եանի 33 էօնիւմ պիչէր․ պահասը 280 զըշ տիր․ Պու պապտէ մալիւմաթը մուֆասսալէ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթաատա Եօրկանճըլար ճատտէսինտէ նումէրօ 70տէ վէ Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօգուշընտա Նուսուֆեան խանըն գարշըսընտա նումէրօ 22տէ ումումի աճէնթէ Մկրտիչ վէ Յովհաննէս Մուրատեան պիրատէրլէրէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր․

ԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻԳ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Մէզքիւր գումբանիա՝ խանէ, էշեա, էմթաա վէ սաիրէյի մէնֆաաթը չալըշըր իլէ եանկընա գարշը սիկուրթա իտէր․

Ռուսիա աճէնթէսի
Մ․ ՀԷՐՄ ՀԷԼՊԻՆԿ

Գալաթա Գարանթինա սօգաղը Ն․ 9

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՃԱԳԱԵԱՆ

ՏՕԳԹԷՕՐ Ս․ ՇՎԱՐՑըն

ԹԷՐԹԻՊԱԹԸ ԹԸՊՊԻՅԷՍԻ

Պէյօղլունտա Թընէլ իթթիսալինտէ

Էօյլէնտէն էվվէլ ալաֆրանկա սաաթ 8տէն 10ա վէ էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 2 էն 5է գատար իճրա օլունըր։

Հավասը Թազէիգ վէ Թախֆիֆ իռիլմիշ օտա։ Թօզ ալէթի վէ պուխար վասըթասըյլա իլաճ խութթուրմագա մախսուս օտա։

Աղճիլէր, պօղազ վէ պրուն խասթալըգլարը վէ պախուսուս էսկիմէշ կէօյիւս նէֆէսլի (պրօնշիտ գրօնիք), աստմա (գրուբ), սըրճա, սըրհըր խասթալըգլարը, քէօթիւրիւմլիւք, սարա, կէօգէօ խասթալըքլար, զաաֆ վէ սաիրէ՝ էլէքթրիգ վասըթասըլա թէտավի օլունըր։

ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻ

ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ՄԱԶԻ ՆՈՐՈԳԻՉԸ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ճերմակ ընկած մազերուն գոյն, փերնիշ ու փայլ կու տայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, ղյժը և աճումը։ Գլխու թեփը շուտ մը աներևոյթ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Այս փորձը ունեցան ամենքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ Ներկ չէ, և ամենևին վնաս մը չըներ։ Եթէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենաց մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր «Միսիս Ս. Ա. Ալլէնի Աշխարհահռչակ մազի նորոգիչէն». (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Փարիզ ու Նիւ Եորք։ Կը վաճառուի ամեն սափրիչներու, անուշ խաչագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով։

Պէյօղլունտա Տօզրու Եօլտա Գանթիւք պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսինտէ վէ Եիւքսէք գալտըրըմտա Էտմոն Գարաւանոյըն Ինկլիզ մաղազասընտա պուլունուր։

ՇԱՐԳ 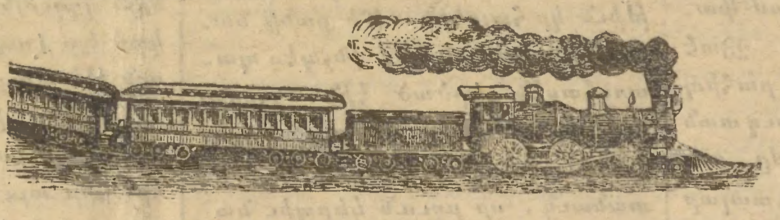 ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

ԵԷՆԻ-ԳԱՊՈՒ ՏԱՎՈՒՏ ՊԱՇԱ ՎԷ ՍԱՄԱԹԻԱ ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐԸՆԱ ՏԱ ՕՂՐԱՄԱԳ ԻԶՐԷ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԹՐԷՆԼԷՐԻ

1885 Մայիս 1տէն իթիպարէն ենի էմրէ տէկին եօլ թարիֆասը․

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷՅԷ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60	62	64	66
	Սապահտան էօյլէյէ գատար							ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ								Էօյլէտէն աքշամա գատար									
Սթամպօլ	6 17	6 50	7 15	7 42	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 49	12 49	1 49	2 21	2 58	3 27	4 3	4 34	5 10	5 39	6 12	6 32	7	7 30
Գում-Գափու	6 28	7	7 27	7 53	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12	12 59	2	2 23	3 09	3 38	4 14	4 45	5 21	5 50	6 23	6 42	7 11	7 41
Ենի-Գափու				7 57		8 58			10 34	10 53	11 32	12 4	1 3	2 4	2 36	3 15	3 42	4 18	4 49	5 25	5 54	6 28		7 15	7 46
Տավուտ բաշա				8					10 37	10 56	11 35	12 7	1 6	2 7	2 39		3 45		4 52		5 57	6 31		7 18	7 49
Սամաթիա				8 6		9 4			10 42	11 1	11 40	12 12	1 11	2 12	2 44	3 19	3 50	4 24	4 57	5 31	6 2	6 36		7 23	7 54
Եէտի-Գուլէ	6 37	7 10	7 41	8 12	8 33	9 10	9 31	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 14	2 17	2 47	3 24	3 53	4 30	5	5 37	6 5	6 39	6 52	7 26	7 59
Մագրիքէօյ	6 48	7 23	8	8 24		9 22			10 58		11 58			2 29		3 36		4 42		5 49			7 6		8 10
Այ-Սթէֆանօ		7 33	8 14	8 34		9 32			11 08		12 09			2 39		3 46		4 52		5 59			7 18		
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			8 25								12 18												7 27		

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼԱ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	65	1	67
	Սապահտան էօյլէյէ գատար							ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ							Էօյլէտէն աքշամա գատար									
Քիւչիւք-Չէքմէճէ		6 34												1 40									6 38	
Այ-Սթէֆանօ		6 44		7 45		8 44		9 58			11 20			1 51		2 58		4 4		5 11		6 27	6 51	
Մագրիքէօյ	6	6 55	7 24	7 57		8 55		9 49			11 31			2 3		3 9		4 15		5 22		6 38	7 5	
Եէտի-Գուլէ	6 13	7 8	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 44	1 15	1 44	2 16	2 52	3 22	3 58	4 29	5 5	5 36	6 12	6 53	7 26	7 58
Սամաթիա	6 17	7 12	7 41	8 15	8 42	9 13	9 41		10 16	11 16	11 48	1 19	1 48	2 20	2 56	3 26	4 2	4 33	5 9	5 40		6 57		8 2
Տավուտ բաշա	6 22	7 17	7 46		8 47		9 46		10 21	11 21	11 53	1 24	1 53	2 25	3 2	3 31	4 7	4 38	5 14			7 2		8 7
Ենի-Գափու	6 25	7 20	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49		10 24	11 24	11 56	1 27	1 56	2 28	3 5	3 34	4 10	4 41	5 17	5 46		7 5		8 10
Գում-Գափու	6 30	7 25	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 1	1 32	2 1	2 33	3 10	3 39	4 15	4 46	5 22	5 51	6 22	7 10	7 40	8 15
Սթամպօլ	6 39	7 34	8 3	8 35	9 4	9 33	10 3	10 20	10 38	11 38	12 10	1 41	2 10	2 42	3 19	3 45	4 24	4 55	5 31	6	6 31	7 20	7 50	8 24

Միւլահազա․— 1․ Ճէսամէթի ազ օլան եիւքլէր պիլա ֆարգ հէր թրէնտէ գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի օլան եիւքլէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մաքրիքէօյ պէյնինտէ վէ եա անտան էօթէյէ իշլէյէն թրէնլէրտէ գապուլ օլունաճագ տըր․

Միւլահազա․— 2․ Նումէրօ 20 գաթար՝ ճումաա վէ բազար կիւնլէրի Ֆլօրիատա թէվագգուֆ իտէճէք տիր․

ԻՇԼԷԹՄԷ ՄԻՒՏԻՐԻՅԷԹԻ